

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 19
Gegužės - May 15, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

JAV senato žvalgybos komitetas priėjo išvados, kad Maskvoj pastatyti JAV ambasados rūmai turėtų būti nugriauti, nes juose yra tiek prikaišioti elektroninių nusiklausimo aparatų, kad nebus įmanoma paslaptis išlaikyti.

Vakarų diplomatai teigia, kad, Sirijos prezidentui Hafez al Assad lankantis Maskvoje, jam buvo pažadėta aprūpinti Siriją ginklais ir išdėstyti jos skolų grąžinimą ilgesniam laikui.

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamasis Vakarų Vokietijoje, pagerbė nacizmo aukas, pakartojė R. Katalikų Bažnyčios nusistatymą tęsti pasikalbėjimus su protestantais ir paskelbė palaimintaisiais nacių nužudytą karmelitų vienuolę Teresę, buv. Edith Stein, konvertitę iš judaizmo, ir nacių persekiotą jėzuitų kunigą Rubert Mayer.

Austrijos prezidentas Kurt Waldheim paprašė kanclerį Franz Vranitzky sudaryti tarptautinę karo istorikų komisiją, kad jiems būtų leidžiama tirti, kaip veiksmai būnant Hitlerio armijos nariu ištirti. Be to, jis pavedęs savo advokatam ištirti, kurio formos būtų galima iškelti teismo bylas už JAV ir Austrijos skleidžiamus tvirtinimus, kad jis nuslėpęs savo tarnybą II Pasaulinio karo metu.

Izraelio užs. reik. ministerio Shimon Peres, kuris kartu yra ir Darbo partijos bloko vadas, pastangos siekti Artimųjų Rytų taikos per tarptautinę konferenciją įtempė santykius su min. pirminku ir Likud partijos bloko vadu Yitzhak Shamir, nes pastarasis tokiai konferencijai nepritarė ir yra linkęs okupuotas arabų žemes aneksuoti.

Trys Amerikos liuteronų Bažnyčios - Amerikos liuteronų Bažnyčia, Liuteronų Bažnyčia Amerikoje ir evangelinių liuteronų Bažnyčių susivienijimas - bendroji atstovų konferencija susijungė į vieną Evangelinių liuteronų Bažnyčią Amerikoje, turinčią 5.3 mil. narių. Liuteronų Bažnyčios Missouri sinodas su 2 mil. narių, atsisakė jungtis.

Sov. S-ga sutiko pirkti iš JAV valstybės remiamam kainom 4 mil. metrinių tonų kviečių.

Kanados vyriausybė yra nusprendusi įsigyti 10 branduolinių energijos varomų, bet branduolinių ginklų neturinčių pov. laivų jos šiaurės vakarų perėjai, besivinguojančiai per 1000 mylių pagal Kanadai priklausančias salas, apsaugoti. JAV šis nusistatymas nėra malonus, nes jos nenori perėjus pripažinti Kanados teritoriniais vandenimis.

Amerikos žinovai tvirtina, kad Washington, D.C. aukštųjų pastatyti JAV ambasados rūmai įgalins sovietus nusiklausyti beveik visų svarbėsių JAV įstaigų telefoninius pasikalbėjimus.

Prezidentas Reagan savo kalboje Amerikos laikraščių leidėjams pareiškė, kad jo politikos tikslas yra įgyvendinti Nikaragvoj demokratiją, remiant prieš sandinistų vyriausybę kovojančius partizanus ir neatsisakančius diplomatinių priemonių pilietiniams karui užbaigti.

Gegužės 5 JAV įsigaliojo amnestija tiems nelegaliems JAV gyventojams, kurie čia pastoviai gyveno nuo 1982 sausio 1.

KUN. JUOZO ZDEBSKIO NETEKUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

Lietuvos Katalikų bažnyčios Kronikos 70 numeris Lietuvoje pasirodė 1986 metais balandžio 23 d. Numeris buvo paskirtas a.a. kun. Juozapui Zdebskiui, uoliam Kristaus meilės apaštalui ir ištikimam tautos sūniui.

Numeris turi 27 mašinėle rašytus puslapius. Jo turinys yra toks:

Padėka Šv. Tėvui Jonui Pauliui II, Lietuvos Katalikų bažnyčia neteko dar vieno uoliaus kunigo, Kada ir kuo baigsis šantažas, Kunigai susirūpinę Lietuvos Bažnyčios ateitimi, Teismai, kratos, tardymai, Mūsų kaliniai, Žinios iš vyskupijų, Sovietinėje mokykloje.

-o-

PADEKA ŠV. TĖVUI

Jo Šventenybei

Popiežiui Jonui Pauliui II
Katalikiškoji Lietuva nuoširdžiai dėkoja jūsų šventenybei už rodomą dėmesį mūsų krašto Bažnyčiai, už šiltus ir padrašančius žodžius šv. Kazimiero šventėje, už šventinius sveikinimus lietuvių kalba ir rūpestį visais mūsų Bažnyčios reikalais.

Kartu reiškiamė gilią pagarbą ir nuoširdų atsidavimą bei ištikimybę Šventajam Sostui!

LIETUVOS BAŽNYČIA NETEKO DAR VIENO UOLAUS KUNIGO

1986 m. vasario 5 d. auto avarijoje žuvo Rudaminos parapijos klebonas, vienas iš TTGKK steigėjų, kun. Juozas Zdebskis.

Vasario 10 d. Lietuvos Valstybinė autoinspekcija televizijos laidoje "Keliai, Mašinos, Žmonės" pranešė, kad kelyje Varėna-Eišiškės, ties Valkininkų sankryža J. Zdebskiui priklausantis "Žiguliai", vairuojami A. Sabaliausko, išvažiavo į kairę kelio pusę ir susidūrė su pieno vežiu. Avarijos metu žuvo trys "Žigulių" keleiviai, ketvirtas - R. Žemaitis - sužeistas. avarijos priežastys tiriamos.

TASS-as, informuodamas užsienį, pateikė naują avarijos versiją: J. Zdebskio "Žiguliai", vairuojami A. Sabaliausko, lenkė automobilį ir, įvažiavę į kairę kelio pusę, susidūrė su piono vežiu. Avarijos metu buvo mirtinai sužalotas J. Zdebskis, vairuotojas Algis Sabaliauskas ir keleivė, kurios pavardė negarsinama. R. Žemaitis nuvežtas į ligoninę. Pieno vežio vairuotojas nesunkiai sužeistas, nugabentas į ligoninę.

Nei vienu atveju nebuvo paminėta piono vežio vairuotojo pavardė. TASS-as nedavė jokios informacijos apie automobilio, kurį lenkė J. Zdebskio "Žiguliai", vairuotoją, galimus keleivius. Nenurodė automobilio valstybinių numerių, kai tuo tarpu šis automobilis galėjo būti avarijos priežastimi, o vairuotojas - įvykio liudininku.

Kun. B. Laurinavičiaus pastūmimas po sunkvežimio ratais, sadistiški L. Šapokos ir Mažeikos nužudymai, Lietuvos Helsinkio grupės likvidavimas, pastangos bet kokia kaina sunaikinti TTGKK nuolatiniai saugumo išpuoliai prieš kun. J. Zdebskį leidžia daryti prielaidą, kad ši avarija nebuvo atsitiktinė, bet rūpestingai suplanuotas ir įvykdytas smurtas juo labiau,

kad buvo įvairiai trukdoma atsiimant kun. J. Zdebskio lavoną bei asmeninius jo daiktus. Po avarijos J. Zdebskio "Žiguliai" buvo nugabenti į Šalčininkų autoinspekciją ir iškrėsti.

Žuvimo dieną buvo išjungtas Rudaminos klebonijos telefonas, ir apie avariją artimieji sužinojo tik po paros laiko. Saugumiečiai ypatingai sekė visą laidotuvių laiką. Jaunuolius, besirūpinančius laidotuvių, akiplėšiškai sekė saugumo mašinos. Nepaleido jų ir grįžus namo po laidotuvių: ilgą laiką, kur jie beieitų - nuo ryto iki vakaro sekė saugumo agentai.

Valdžia norėjo uždrausti velionį laidoti bažnyčios šventoriuje, bet duobė jau buvo iškasta, ir nebuvo ką bedaryti.

Avarijos metu likęs gyvas R. Žemaitis (visi kartu su kunigu važiavę keleiviai buvo, Rudaminos bažnyčios remonto darbininkai), būdamas ligoninėje, velionio artimiesiems liudijo apie avariją kartais prieštaruodamas. Jis sakė tai "kad mes kalti", tai, kad "nieko neprisimenu".

Vėliau nuvažiavusius asmenis aplankyti R. Žemaičio apskritai neįleido į palatą. toks įsakymas - teisinis gydytojai ir medicinos personalas. Išėjus iš ligoninės R. Žemaitis parašė į Prie-

nų rajoninį laikraštį panegirika sovietinei tautų draugystei ir padėką už gydymą.

1986 m. vasario 10 d. 12 val. į Rudaminos bažnyčią, palydėti į paskutinę kelionę kun. J. Zdebskio palaikus atvyko vyskupas - Vincentas Slatkevičius ir Juozas Preikšas. Iškilmingose pamaldose dalyvavo daug, apie 100 kunigų ir nesuskaitoma minia tikinčiųjų, kurios didesnę dalį sudarė jaunimas.

Laidotuvių metu kun. Jonas Zubrus ragino uoliai atlikti savo pareigas, nežūrint visų sunkumų; kun. Juozas Užupis papasakojo velionio gyvenimo kelią; kun. Donatas Valiukonis kalbėjo apie šių dienų aktualijas - tikinčiųjų teisių problemas.

Prie kapo duobės keletą žodžių tarė Lazdijų dekanas kun. V. Jelinskas: (...) "Mano mieli, labai dėkoju ekscelecijoms, broliams kunigams, tikintiesiems. Noriu pasakyti keletą žodžių specialiai jums, broliai kunigai... Kaip kun. Juozas testamento vykdytojas ir dekanas peržiūrėjau jo stalčius ir radau pilnus Lietuvos laukų akmenėlių.

Nustebau ir atsiklaupiau prie rašomojo stalo. Atvirai jums pasakysiu, tuo metu ir dabar gal-

(nukelta į 2 psl.)

Dalis lietuvių, kurie dalyvavo gegužės 1 Washingtono demonstracijoje už persekiojamus krikščionis sovietų Sąjungoje. Iš k. Pr. Baltakis, kun. K. Pugevičius, J. Simanis, A. Dundzila. Demonstraciją suorganizavo 14 organizacijų komisija, į kurią įėjo ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

LIETUVIAI DEMONSTRACIJOJE DĖL PERSEKIOJAMŲ KRIKŠČIONIŲ SOVIETŲ SAJUNGOJE

1987 gegužės 1, Washingtono įvyko demonstracija už persekiojamuosius krikščionis Sovietų S-goj ant JAV kapitoliaus laiptų. Susirinko apie 400 dalyvių, jų tarpe keliosdešimtys Washingtono lietuvių ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos štabas iš New Yorko.

Demonstracijos pagrindine kalbėtoja buvo neseniai paleista ir į Vakarus atvykusi poetė Irina Ratushinskaja, kuri kalėjo Mordovijos lageryje kartu su lietuviu Jadvyga Bieliauskiene. Po demonstracijos, Ratushinskaja pasakojo, kad Bieliauskiene lageryje buvo labai tvirta - bandė mums visiems padėti - ta prasme vedė save kaip tikra tikinčioji... aš niekada nepamiršiu, kai grįžusi po pusmečio karceryje (vienutėje) ir lageryje kalėjime visiškai nualinta, beveik kasdien

turėdavau širdies priepuolius, Bieliauskiene atiduodavo dalį savo gliukozės (jos duodavo po truputį). Taip vėl mane iš tiesų pastatė ant kojų."

"Jadvyga taip pat buvo karceryje," pasakojo Ratushinskaja, "ir buvo labai skaudu matyti, kaip moterį...mano motinos amžius... talpina į karcerį, nurengta, kaip ir mus, maitina kas antrą dieną, laiko šaltyje. Mes su Tatjana Osipova kreipėmės į KGB... sakydamos, jeigu norite ją kankinti, tai vietoj jos sodinkite į karcerį mus, leiskites ją į lagerį, mes pasiruošusios už ją atsėdėti. Be abejo, jie su tuo nesutiko," baigė Ratushinskaja.

Be Ratushinskajos, dalyviams kalbėjo kongresmanas Frank Wolf iš Virginijos, sen. Pete Wilson iš Kalifornijos, Institute on Religion and Democracy pir-

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

5

Kooperatyvo Nr. 99 pirmininkas P. Žiupsnys vis nenurimo ir uoliai pildė "draugų" iš KGB užduotį. 1986 rugsėjo 29, per įgaliotinių susirinkimą Žiupsnys užsipuolė brolių kodėl neatsivedęs manęs... "Nijolė ne mažas vaikas, kad atsivesčiau, be to ji jau 14 mėnesių kaip pašalinta iš kooperatyvo namų." Tada Žiupsnys pareiškė: "Nijolė Sadūnaitė turi atsiimti iš valstybinio banko pajines įmokas už kooperatinį butą."

Brolis paprašo perskaityti LTSR Ministerių Tarybos 1983 vasario 28 nutarimo 30 ir 75 straipsnius. P. Žiupsnys skaito 30 str.: "Pajaus sankaupos išstojusiam iš kooperatyvo nariui gražinamos kai naujai priimtas kooperatyvo narys įmoka pajų." Tada broliui įteikia mokestinį pranešimą, kad į Valstybinį banką įneštų 6148 rublius ir 86 kapekas.

Žiupsnys pasako: "Duosime mėnesį laiko. Jei per tą laiką Nijolė Sadūnaitė neatsims iš valstybinio banko pajinių įmokų, tai jos pinigai bus pervesti į depuotą sąskaitą. Jei per 3 metus neatsims pinigų, tai pajinės įmokos 5040.50 rb. pereis valstybei."

Be to, piktai užpuolė: "Kur slepiate Nijolę Sadūnaitę? Kur ji gyvena? Aš jau 5 metai jos nematau... Nemato jos ir kooperatyvo gyventojai." Brolis paklausė: "Jeigu jau 5 metai kaip niekas iš kooperatyvo gyventojų nematė Nijolės, tai kodėl įgaliotinių susirinkime, įvykusiame 1985.07.08, tvirtinate, kad šmeižia kooperatyvą?"

"Nijolė Sadūnaitė per Vatikano radiją perdavė šmeižikišką informaciją..." nenusileido Žiupsnys. "O ar girdėjote tą informaciją?" Į brolio klausimą Žiupsnys atsakė: "Visi girdėjo kaip Vatikano radijas šmeižė mūsų kooperatyvą..." "O kur įrodymas kad tą informaciją perdavė Nijolė?" Į šį klausimą atsakė susirinkimui sekretoriaus G. Leonavičiaus: "Jei Nijolė Sadūnaitė apšmeižė, tai paduokite visa tai teismui!"

"Jūs neteisingai pašalinote Nijolę iš kooperatyvo narių, nes ji neturi kito buto, - aiškino brolis. - Ar galite duoti adresą kur Nijolė pastoviai gyvena? Neturėdami jos adresą negalėjote pašalinti iš kooperatyvo." Į tai Žiupsnys pareiškė: "Nijolė

mininkas Kent Hill iš Washingtono, Slavic Gospel Association vedėjas Peter Deyneka iš Indianos, aiškino apie peticijų vąjų įkalintiesiems, o Religinės Šalpos reikalų vedėjas pavaduotoja Gintė Damušytė iš New Yorko, apie kalinių globos programą (Adopt a Prisoner Campaign), kuria stengiamasi išvystyti platesnį laiško rašymo vąjų įvairių tikėjimų sąžinės kaliniams.

Demonstrantai turėjo apie 100 padidintų sąžinės kalinių nuotraukų, jų tarpe Balio Gajausko, Viktoro Petkaus, Voldemaro Karoliūno, Povilo Pečeliūno ir kitų atvaizdus. Dalyviams bei praeiviams buvo dalinami informacijos paketai, prie kurių buvo prisegta skirtingo kalinio biografinis jų adresai. Bendroji informacija apie persekiojamuosius krikščionis buvo specialiai paruošta brošiūra, kuri akcentavo 6 kalinių biografijas, įskaitant lietuvių Viktoro Petkaus.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa kartu su trylika kitų organizacijų, priklausančių specialiai įsisteigusiam solidarumo su persekiojamaisiais krikščionimis Sovietų S-goj, koalicijai, surengė šią ekumeninę demonstraciją.

(LIC)

Sadūnaitė važinėja po visą Sovietų Sąjungą, todėl pas jus negyvena..." "Juk nėra nustatyto termino, kiek kooperatyvo narys gali negyventi savo bute!" prieštaravo brolis. Žiupsnys tylėjo.

Įdomu iš kur, ar ne iš KGB, Žiupsnys sužinojo, kad važinėju po visą Sovietų Sąjungą, kai tvirtino jog 5-ris metus nei jis, nei kiti kooperatyvo nariai mangs nematė?... Tokie, kaip vargšas Žiupsnys liudininkai ir sovietiniuose teismuose prieš sąžinės kalinius liudija tai, ko KGB iš jų nori, kad liudytų. Tokia sovietinė kasdieninė tikrovė!

Iš laišku, kurių gatau vis mažiau, vos vieną kitą per metus, sužinau, kad dauguma už Tiesą Gulage kentėjusių mano pažįstamų vėl pakartotinai areštuoti. Gerasis Dievas žino, kad prakeikimas, slegiąs pasaulį, gali būti pašalintas tik auka ir pasirenka tuos, kuriuos prieš amžius Jo Meilė išsirinko. Kenčiantieji sąžinės kaliniai yra žemės druska!

Per visą tą laiką, kiek tik leido sąlygos, stengiausi prisidėti prie didžio ir švento darbo - pagelbėti sužalotai, persekiojamai ir visai sovietų niekinamai Bažnyčiai Lietuvoje. Tą šventą darbą atlieka "LKB Kronika", parodydama visiems Bažnyčiai daromas žaizdas: skatindama išlikti ištikimais Tiesai ir Meilei. Todėl pagal išgales dauginau "LKB Kroniką", kitą pogrindinę ir religinę literatūrą. Prieš 12 metų, per tardymus pažadėjau KGB majorui Vytautui Pileliui, jei tik Dievas leis sugrįžti iš Gulago, vėl dauginu "LKB Kroniką". Dievo remiama tą pažadą tęsiu. Džiaugiuosi ir dėkoju Visagaliui Tėvui, kad "LKB Kronikos" numeriai vis solidesni ir artėja į 100-į. Prieš kelerius metus vienas labai kilnus asmuo linkėjo man atspausdinti 100-į "LKB Kronikos" numerį, o juk šventų žmonių linkėjimai išsipildo, nes jų valia visiškai sutampa su Dievo valia. Čia ir yra visų žmonių tikroji laimė!

Bedirbant tekdamo susitikti su žmonėmis, kurie KGB proektorių yra visu ryškumu apšviesti - nuolat sekami. Daug nuotaičių momentų per tuos metus buvo. Ir visada mano žioplumą taisė Gerojo Tėvo ranka. Viskas išeidavo tik į gerą. Tikrai, kad mano silpnumas yra mano stiprybė! Per amžius tebus garbinams Dievo gailėstingumas.

Štai kelios nuotrupos iš mano nelegalaus gyvenimo: užėinu kartą pas pažįstamus, pas kuriuos ne kartą su pogrindine spauda užėidavau ir kurie, žinodami, yra ypatingai KGB sekami: jų bute ir telefone įtaisyta nusiklausymo aparatūra, dažnai pas juos vyksta kratos, KGB tardo, grasina susidoroti, jų kaimynai KGB informatoriai apžiūri ir kiekvieną pas juos ateinantį ir išeinantį, žodžiu, visa šantažo sistema...

Pas juos nuėjus beveik visai nekalbėdavau, o apie viską, ką norėdavau papasakoti, parašydavau, kad negirdėtų KGB "ausys". Kalbėdavom tik raštu. Tai žino ir KGB ir tegul sau į sveikatą žino, bet tas būdas yra vienintelis ir tikras likti KGB nesunkontroliuojamiems. Tai reikėtų visiems atsiminti! (Bus daugiau)

MŪSŲ KANKINIAI

Kun. A. Svarinskas balandžio 29 ištremtas į Uralą, o kun. S. Tamkevičius į Mordaviją.

Balandžio 29 į Uteną buvo atvežtas jauno lietuviu Alvino Laurinavičiaus kūnas. Jis žuvo Afganistane. Pranešta, kad tose kovose Afganistane žuvo 500 sovietų karių, jų tarpe apie 90 lietuvių. (E)

Savaitės įvykiai

Libano min. pirmininkas Rashid Karami atsisakydavo dėlto, kad pusė jo ministrų kabineto narių musulmonų boikotavo santykius su prezidentu Amin Gemayel, nes jis, būdamas krikščioniu, atmetė musulmonų reikalavimus suteikti jiems didesnių teisių krašto valdyme.

Sov. S-ga pasiuntė branduolinię energiją varomą pajėgiausią ledlaužį Sibir išgelbėti vėjo nešamą į Atlanto vandenyną sovietų šiaurės ašigalio stoties įgulą.

Gvatemalos vyriausybei paprašius, JAV trys malūnsparniai nugabeno 300 Gvatemalos karių į sunkiai prieinamą Playa Grande miestą kovai su ten veikiančiais partizanais.

Bendras Amerikos ir Irano tribunolas pripažino, kad JAV turi grąžinti Iranui čia išaldytus 451.4 mil. dol.

Alžiras ir Marokas, Saudi Arabijos karaliaus Fahd paraginti, pradėjo pasitarimus 11 metų tarp jų trunkančiam ginčui dėl Vakarų Saharos priklausomybės užbaigti.

Palestinės tautinės tarybos konferencijai pavykus atstatyti PLO vienybę, Libijos diktatorius Qaddafi leido atidaryti prieš 4 metus jo uždarytas PLO įstaigas Libijoje.

Pietų Afrikos baltųjų parlamento rinkimų išvakarėse juodieji gyventojai paskelbė rinkimų boikotą ir atsisakė vykti į darbus.

Valst. departamentas pranešė, kad JAV ir Sov. S-ga derybose dėl ginklų kontrolės Ženevoje, yra pasiekusios susitarimą dėl abiejose valstybėse įsteigimo pavojaus sumažinimo centrų, kurių pareiga būtų informuoti savo vyriausybes apie raketų bandymus, karinius pratimus ir pan.

Pietinio Pacifiko Vanuatu min. pirmininkas Walter Lini įsakė ten atvykusiems keliems Libijos pareigūnams ambasadaį steigti išvykti.

Sov. S-ga leido spausdinti Chruščiovo destalinizacijos laikais Michail Satrov parašytą dramą "Brest Litovsk taikos sutartis", kurioje dalyvauja artimi Lenino bendradarbiai bet Stalino pasmerkti revizionistai Leon Trocki ir Nikolai Bucharin.

Sov. S-ga per balandžio min. leido išemigruoti 717 žydams.

Buv. Afganistano prezidentas ir komunistų partijos vadas Babrak Karmal pagal Kinijos agentūros žinias buvo perkeltas iš namų arešto į sostinės kalėjimą. Afganistanas skelbia, kad jis išvykęs į Maskvą gydytis.

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Panevėžio "Ekran" gamyklos naujieji kultūros rūmai turi tris sales — posėdžių, diskotekų ir žiūrovų, taip pat erdvios patalpos repeticijoms. Čia renkami ne tik meno saviveiklos entuziastai, bet ir mėgėjų klubų ir susivienijimų nariai, veikia diskoteka, vyksta užsienio kalbų kursų užsiėmimai, rengiamos paskaitos, koncertai. Kultūros rūmų projekto autorius — kairnietis architektas H. Balčiūnas.

— Biochemijos mokslinio tyrimo instituto specialistai sukūrė mažagabaritį kraujo analizatorių, o jo brėžinius gamybai paruošė "Sigmos" susivienijimo darbuotojai. Kraujo analizatorius "Eksan G" — pirmasis toks prietaisas šalyje, besitęsiantis nuolatant gliukozės kiekį kraujyje. Analizatoriaus laukia medicinos įstaigos ir jų pacientai. Tokios pat paskirties prietaisą numatoma sukurti ir pagaminti individualiam pacientui, sergančiam cukralige, naudojimui. Pirmąjį siuntą naujų prietaisų medicinos įstaigoms — kraujo analizatorių pagaminimo tiksliosios mechanikos gamyklą.

— Vilniaus Dailės parodų rūmuose vyko trys didelės foto parodos, kuriose buvo išstatyta arti tūkstančio fotografijų. Tai buvo B. Buračo, A. Kunčiaus ir respublikinė fotoportreto, kurioje savo darbus išstatė Lietuvos žymesnieji fotografai A. Suktus, V. Stanionis, A. Budvytis, V. Sonta, R. Požerskis, M. Drazdauskaitė, V. Diachavičienė ir kiti.

— Kauno rajone surengtame dainos konkurse geriausiu pripažintas Kačerginės kultūros namų vokalinis moterų ansamblis, kuriam vadovauja Valstybinės konservatorijos neakivaizdinio skyriaus studentė R. Mažeikienė. Ansamblyje dainuoja šios nedidelės Panemunės gyvenvietės moterys — pedagogės, medicinos darbuotojos. Ansambliui paskirtas Vendžio galos tarybinio ūkio žemdirbių pereinamasis prizas.

— Pakruojo rajoniniuose kultūros namuose dvi dienas vyko geriausių dramų kolektyvų konkursas — festivalis. Sceninio meno gerbėjai pamatė Pašvitinio, Rozalimo ir Žeimelio zonių kultūros namų. Paučiškių, Ūdekų bei Klovainių kaimo kultūros namų saviveiklininkų pasirodymus. Geriausiu pripažintas Rozalimo zonių kultūros namų dramų kolektyvas.

— Izraelio užs. reik. ministeris Shimon Peres yra gavęs Jordano karaliaus pritarimą dalyvauti tarptautinėje Artimųjų rytų taikos konferencijoje.

— Lietuvos valstybinės konservatorijos liaudies instrumentų ansamblio "Sutartinė", tarptautinio konkurso laureatas ir nusipelnęs kolektyvas vadovaujamas Lietuvos nusipelnusio artisto P. Tamošaičio, koncertu atžymėjo 30 metų gyvavimo sukaktį. Ansamblis yra plačiai gastroliavęs ne tik po Sovietų Sąjungą, bet ir kitose pasaulio šalyse. Koncerte dalyvavo operos solistai V. Noreika, E. Kaniava, A. Stasiūnaitė, Z. Martinevičiūtė ir kiti.

— Lietuvos valstybinės filharmonijos solistė Viktorija Plaktinaitė atžymėjo savo kūrybinės veiklos dvidešimtmetį Meno darbuotojų rūmuose koncertu — rečitaliu. Jinai baigė E. Dirsienės dainavimo klasę, debiutavo, kaip solistė Ch. Gounod operoje "Faustas". Penktą metų dainavo Kauno muzikiniame teatre, kur sukūrė 15 vaidmenų. Nuo 1973 įsijungė į Valstybinės filharmonijos solistų gretas. Yra plačiai gastroliavusi atlikdama apie 3000 koncertų. Dainavo lietuvių kompozitorių ir pasaulinių autorių kūrinius.

— Šiaulių mažajame teatre buvo pastatytas prancūzų rašytojo Jean Genet pjesė "Kambarinė" ("Les Bonnes"). Dviejų veiksmų tragifarsą pastatė teatro vyriausiasis režisierius Saulius Varnas. Pjesę iš prancūzų kalbos vertė A. Gudelis, scenovaidžius S. L. K.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

voju, jog reikėtų čia atvesti kiekvieną jauną kunigą, kad pamatytų ir apsidžiaugtų, kiek "aukso ir turtų" turi tikras kunigas.

Supratau, ką reiškia tikros kunigystės svoris — jam nereikėjo žemiškų turtų! Budėjome prie Tavo, kun. Juozai, karsto, dieną ir naktį dalijome šv. Komuniją. Gyva adoracija — ne gėlės — puošė altorių. Prie tavo karsto, kunige, nuolat budėjo jaunimas.

Vieną sušalusį, neapkęrenamą bažnyčioje besimeldžiantį jaunuolį paklausiau: "Ką tau davė velionis? Gal automobilį nupirko?" O jis atsidusęs, su ašara akyse pasakė: "Jis man Dievą davė!" Dieve mano, jis tau Dievą davė! Ir todėl noriu kiekvienam iš kunigų pasakyti: Broliai, ką pasėsime, tą ir pajausim" (...)

— Į susirinkusius laidotuvių dalyvius kreipėsi jaunimo atstovas: "Noriu tarti keletą žodžių jaunimo vardu. Nereikia dėkoti, kad susirinkom. Mums čia savaime suprantamos dalykas. Į kunigo Juozo laidotuves negalėjome nesusirinkti.

Jis mus, čia susirinkusius, nuo mokinukų užaugino. Jis išmokė mus tyrai, krikščioniškai džiaug-

sukūrė Latvijos nusipelnęs meno veikėjas Anerlis Freibergas. Pagrindinius vaidmenis atliko L. Liutikaitė, O. Dautartaitė, I. Leonavičiūtė.

Lietuvos iškiliausias pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas", švėsdamas savo trisdešimties metų kūrybinės veiklos sukaktį, surengė retrospektyvinę koncertinę programą. "Trimitui" vadovauja Lietuvos nusipelnęs artistas — dirigentas Romas Balčiūnas. Šis orkestras yra plačiai gastroliavęs po Sovietų Sąjungą ir užsienyje atstovavęs lietuvių muzikinei kultūrai. Koncerte buvo grojami lietuvių kompozitorių kūriniai, kurių dalis parašyti specialiai "Trimitui". Dainavo ilgametę orkestro solistė, Lietuvos nusipelnusi artistė Ona Valiukevičiūtė.

— Leningrado leidykla "Muzika" išleido lietuvių kompozitorių operų arijas. Rinkinyje J. Karnavičiaus, E. Balsio, V. Lauro ir V. Barkausko operų arijos. Leidinį sudarė ir redagavo pedagogė pianistė Erika Dineikaitė. Įžangoje — Lietuvos operos panorama.

— Kauno valstybiniame lėlių teatre pastatytas mažiesiems žiūrovams veikalas "Skudūrinė Onutė". Režisavo M. Brėdikytė, muziką parašė P. Poškus. Scenografijos ir lėlių autorė — dailininkė iš Talino R. Raud. Vaidina aktorai E. Žekienė, L. Rupšytė, R. Kabelkaitė, V. Aleksaitis, N. Vaitkevičius, L. Račkauskas ir S. Naciūs.

S. L. K.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Marlo Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdangimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima teledieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
— ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino

MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS

JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiuojimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Baltimorės Lietuvių Atletų Klubo vyrų tinklinio komanda šiais metais laimėjo pirmą vietą Baltimorės miesto A klasės turnyre. Jie dalyvaus gegužės 16 - 17 rytų apygardos žaidynėse New Yorke. Nuotrauka K. Karaliaus

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCIJE KOMISIJA

Nijolė Sadūnaitė vėl buvo suimta

Kai Darbininko pirmojo puslapio dešinėje pusėje per eilę numerių spausdiname Nijolės Sadūnaitės memuarų antrąją dalį, kaip ji išvengė KGB per pastaruosius penkerius metus, užsienio spaudą pasiekė naujos žinios apie jos sulaikymą Vilniaus KGB kalėjime. Sadūnaitė buvo suimta balandžio 1 dienos ryte.

Po suėmimo jai buvo liepta su savimi pasiimti šiek tiek maisto ir arbatžolių, nes būsimi nuvežta į Vilniaus KGB kalėjimą. Kalėjime tuoj įvyko pirmas apklausinėjimas, kurį vedė KGBistai Bakučionis ir Liniauskas.

Nijolėi buvo pasakyta, jog ji suimta dėl to, kad niekur nedirba ir nėra prisiregistravusi prie jokios gyvenamos vietos. Ji paaiškino, kad tai netiesa. Juk ji turi nuosavą butą ir ten yra prisiregistravusi, o dirba prie vienos bažnyčios apie 30 kilometrų nuo Vilniaus į Giedraičių pusę, kur ji padeda klebonijos namų ruošoje.

Tos parapijos klebonas jau turi 80 metų, o šiemet dar susirgo zakristijonas. Tad jos pagalba ten labai reikalinga.

Toliau Sadūnaitė buvo apklausinėta apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimą ir apie jos pačios memuarus. Jos atsakymai negalėjo patenkinti tardytojų. Jų pasiūlyto protokolo ji nepasirašė.

Po pirmojo tardymo Nijolėi buvo liepta eiti po dušu ir buvo nuvesta į kalėjimo kamerą. Iš jos atsineštų arbatžolių buvo išvirta arbata ir buvo liepta ją išgerti. Išgėrusi arbatą, ji pajuto natūraliai pakilią, euforišką nuotaiką, ir greitai atsirado stiprus raumenų skausmai. Masažuojant raumenis, skausmai maždaug po pusvalandžio pamažu praėjo. Drauge užėjo

kažkokia keista apatija, visiškai abejingumas.

Apie pusę devintos vakare rusas sargybinis liepė Nijolėi susipakuoti daiktus ir eiti drauge su juo. Buvo nuvesta į didelį gražų kambarį. Prie stalo sėdėjo aukštas karininkas. Pasirodė, kad tai KGB generolas Henrikas Vainiauskas, Saugumo pirmininko pavaduotojas. Šalia jo sėdėjo karininkas Bakučionis ir pulkininkas Baltinas.

Ant stalo — du mikrofonai: vienas atsuktas į Sadūnaitės pusę, o kitas — į generolo. Vainiauskas sakė, kad jie yra nutarę ją išleisti į laisvę, bet ji turėsianti pasirašyti po vienu tekstu. Iš karto Nijolė pasirašė griežtai atsisakė, bet po kiek laiko pradėjo ją įtikinėti, kad jos parašas galėtų padėti vienai moteriai, kuri esanti suimta. Ji būtų paleista, jei Nijolė sutiktų pasirašyti po jų suformuluotomis eilutėmis.

Staiga Nijolė pajuto didelę užuojautą šiai nepažįstamai moteriai, perskaitė eilutes ir pasirašė.

Teksto turinys buvo maždaug toks: "Aš buvau sulaikyta kaip neturinti gyvenamos vietos ir nedirbanti, įtariama nusikaltimu prieš 1991..." Prieš pasirašydama, pareiškė, kad šis jos parašas jokia būdu nereiškia pripažinimo... Pusę dešimtos vakare Sadūnaitė vėl buvo laisva ir ėjo namo, kur gyvena drauge su broliu, broliene ir jų vaikais.

Apgalvojusi tardymo eigą, Nijolė prisiminė, kad tarp teksto ir jos parašo buvo likęs nemažas tarpas. Tai jai kėlė rūpesčio. Dėl to balandžio 7 d. ji sugrįžo į KGB rūmus ir prašė, kad jai būtų dar kartą parodytas jos pasirašytas tekstas. KGBistas sumišęs stebėjosi, kam tai reikalinga, bet vis dėlto sutiko tekstą parodyti.

Į LB Krašto valdybos vykdomojo vicepirmininko organizaciniams reikalams Jono Urbono kvieštą rytinio pakraščio LB darbuotojų suvažiavimą gegužės 2, New Britain, Conn. atvyko per 40 įvairias pareigas jos vienetuose einančių pareigūnų. Krašto valdybai čia atstovavo jos pirmininkas Algimantas Gečys, suvažiavimo organizatorius Jonas Urbonas, Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė ir vicepirmininkas tarp taut. reikalų Algimantas Gureckas; taip pat LB XI tarybos prezidiumo nariai Vaiva Vebraitė - Gustienė ir Zina Dresliūtė.

Suvažiavimas vyko Šv. Andriejaus lietuvių parapijos, kurios klebonu yra puikus administratorius kun. Jonas Rikteraitis, salėje. Verta pastebėti, kad parapijos bažnyčios ir pastatų aplinkoje vyksta didelio masto remonto darbai. Tai rodo, kad parapija yra veikli ir nesirengia mirti. Visos salės yra senesniai atremontuotos ir pavyzdinai užlaikomos. Parapijos klebonas savo žodyje pasidžiaugė esąs lietuvių ir suvažiavimo dalyviams atverė ne tik salių duris, bet ir savo lietuvišką širdį.

Tokie sritiniai suvažiavimai

Po pusvalandžio sugrįžo su kažkokiu jaunu vyru, kuris matyt, turėjo būti liudininku.

Iš naujo peržvelgdama pasirašytą tekstą, Nijolė pastebėjo, kad tuščiam tarpe iš tikrųjų buvo kažkas naujai įrašyta. Bet tai buvo tikai pakartojimas pirmųjų eilučių, prie kurių buvo prirašyti du nauji žodžiai, būtent: "Nusikaltimas įrodytas!"

Nijolė prie savo parašo prirašė vieną žodį "Skaičiau", taip savo parašui duodama visai kitą prasmę. Teksto perskaitymas dar nereiškia pripažinimo prie to, kas jame tvirtinama.

RYŠKUS LIET. BENDRUOMENĖS GYVASTINGUMAS

suteikia Krašto valdybos pareigūnams progą painformuoti LB darbuotojus apie jos atliktus ar atliekamus darbus ir išklausti periferijoje veikiančių LB darbuotojų veiklos pasireiškimus, jų pageidavimus ir nusiskundimus.

Savo žodyje Krašto valdybos pirmininkas A. Gečys palietė daugybę Krašto valdybos darbų, kurių vieni buvo sėkmingi, kiti — susidūrė su įvairiomis kliūtims. Ji rėmė, nors ir turėdama abejonių, Jurnalo konferenciją, bet pasiskundė latvių organizacijų nenoru tuo reikalu dalytis informacijom su lietuviais ir estais.

Nors ir buvo palaidotas "karo kirvis" su Vliku, tačiau santykių negalima pavadinti nuoširdžiais. Atidėliojama veiksnių konferencija dėl Vliko nenoro ją kviešti pakibo ore, ir netenkama vilčių, kad ji įvyktų. Senieji LB veikėjai pamažu ar dėl mirties ar silpnėjančios sveikatos pasitraukia iš darbų. Suvažiavimas paragiariai prisiminė neseniai mirusį vieną LB Amerikoj organizatorių dr. Petrą Vileišį ir kitus iš

gyvųjų tarpo pasitraukusius LB narius. Į LB vadovus ir darbininkus ateina naujoji karta su naujais polinkiais ir užsimojimais ir kitokiais darbo metodais. LB jų nesikrato ir nevengia eilės darbų ir užmojų patikėti jaunesniesiems. Rūpinasi informacijos centro Washingtono steigimo reikalais, tačiau visa tai tebėra planavimo stadijoje, nors jo reikalingumu niekas neabejoja.

Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė galėjo pasiūlyti Chicagoje vykusiomis šventėm — teatro festivaliu ir premijų švente. Jos abi buvo sėkmingos, nors susilaukė ir priekaištų dėl premijų skirimo metodų ir laureatų parinkimo, bet čia ir pats Saliamonas turbūt nesurastų visus patenkinančius sprendimo. Kultūros taryba stengiasi apimti visas mūsų kultūrinio gyvenimo sritis, bet nesistengia jom vadovauti, o tik globoti ir, kur reikia, visom galimom priemonėm paremti. Jos veikla daug priklauso ir nuo Lietuvių Fondo jos uždaviniam vykdyti skiriamų finansinių išteklių.

Švietimo tarybos veikla neseniai buvo apžvelgta "Drauge", todėl atskiro pranešimo apie jos darbus suvažiavimui nebuvo pateikta.

Vicepirmininkas finansų reikalams Bronius Juodelis perdavė savo padėką apylinkėm už jų pastangas, sudarant finansinį užnugarį Krašto valdybos numatytam darbui.

LB organizacinė struktūra veikia 75 LB apylinkėse, kurių veikla nėra visur vienoda dėl pervargimo ar nepakankamo rūpestingumo. Kaip ir kiekvienos kitos organizacijos, taip ir LB apylinkės veikla žymia dalim priklauso nuo jos pirmininko ir valdybos narių pareigingumo. Tačiau bendrai reikia pripažinti, kad LB pagrindinė veikla — paminėti valstybines ir tautines šventes ir atsiliepti į gyvenimo iškeliamus reikalus — visur tebėra gyva ir efektyvi.

Krašto valdybos vicepirmininkas tarp taut. reikalų Algimantas Gureckas išdalytu pranešimu plačiai informavo apie Krašto valdybos darbus tarptautinėje plotmėje. Šioje srityje buvo reaguota dėl viršūnių konferencijos Ženevoje, dėl Lielupėje vykusios valdžios pareigūnų ir visuomeninių organizacijų atstovų konferencijos, dėl Reykjaviko viršūnių konferencijos, dėl numatomo Amerikos Balso siaurinio pavojaus, dėl išpilietintų asmenų trėmimo į Sov. S-gą ir dėl ukrainiečio jūrininko Medvid išdavimo sovietams. Taip pat plačiai veikta Berne ir Vienoje vykusiose konferencijose. Palaikyti santykiai su Kinija ir Japonija, o taip pat ir su Lenkijos pagrindžio organizacijom, siūlančiom laikytis dabartinių sienų su Lietuva, Gudija ir Ukraina. Pasitenkinta, kad kai kurios enciklopedijos ir tokio pobūdžio kiti leidiniai naujuose leidiniuose atitaisė kai kuriuos Lietuvai nepalankius ar klaidingus teigimus.

Išsklausius LB apygardų ir apylinkių pirmininkų ar jų atstovų pasisakymų apie vietoje vykdomą veiklą, suvažiavimas priėmė keletą pageidavimų ir paprašė Krašto valdybą tai įvykdyti. Tarp jų paminėtini: pareikšti suvažiavimo vardu griežtą protestą JAV prezidentui ir jo artimiesiems

(nukelta į 3 psl.)

Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas Atlanto pakraštyje įvyko gegužės 2 New Britaine, Conn. Čia matome New Yorko delegacijos stalą. Iš k. Kazys Jankūnas, Vladas Sidas, tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Malvina Klivėčkienė, Bronius Bieliukas. Trūksta Aleksandro Vakselio, kuris šia nuotrauką fotografavo.

Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas New Britain, Conn., įvykęs gegužės 2. Nuotr. tėv. Pranciškaus Giedgaudo, OFM.

Nors šitokių iš Lenkijos atvykusių dvasininkų buvimas Lietuvoje buvo daugiau kenksmingas bažnytinio religinio, negu tautinio valstybinio atžvilgiu. Nieko neveikdami, nepalaikydami kontakto su žmonėmis — liaudimi, o daugiau žiūrėdami savo beneficijų, jie negalėjo per daug varyti nutautinimo ar kitokio Lietuvos valstybei kenksmingo darbo. Vis dėlto per ilgesnį laiką jie galėjo padaryti įtakos bent pačiai Lietuvos bajorijai ir lietuviams dvasininkams.

Lietuvių dvasininkų tautinės orientacijos pakitėjimas vyko lygiagrečiai su bendru lenkėjimo procesu, kuris tarp bajorų jau aiškiai pasireiškė Kazimierui valdant. Dvasininkija veikė tie patys politinio, socialinio ir kultūrinio bendradarbiavimo su lenkais veiksniai, kaip ir bajorijai. Nuo XIV amžiaus, bajorijai išreikalavus privilegiją visas aukštesniausias dvasininkų vietas skirti tik iš bajorų kilusiems asmenims, tarp dvasininkijos ir bajorijos, susigimniausias jau su lenkų bajorijai per herbus ir per bendras kovas dėl luominių interesų, turėjo

dar greičiau išsiviliuoti kultūrinės orientacijos skirtumai.

Aukštesniosios Lietuvos dvasininkijos orientacijos pakitėjimui nemaža įtakos galėjo turėti ir ta aplinkybė, kad ji buvo įtraukta į politinį gyvenimą: vyskupai, būdami kunigaikščio tarybos nariais, o vėliau senatoriais, šiaip įtakingi dvasininkai — sekretoriais ir referendoriais, turėjo artimai bendrauti tiek su savo kultūrinę orientaciją keičiančiais lietuviams didikais, tiek ir su pačiais lenkų didikais ir dėl to iš jų pusės turėjo būti labai stipriai veikiami.

Iš socialinių aplinkybių, kurios daugiau galėjo turėti įtakos vidutiniosios ir žemesniosios dvasininkijos orientacijos kitėjimui, buvo fundacijos bei patronato teisė, kuria naudojosi ir Lietuvos didikai ir bajorai. Kadangi didžiosios dalies vėlesnių bažnyčių fondatoriai buvo didikai ir bajorai, tai, naudodamiesi fundacijos teise, jie ir rinkosi kunigus pagal šių kultūrinės orientacijos atitikimą jų kultūrinę orientaciją. Patys tapdami lenkiškosios orientacijos, jie (didikai ir bajorai) lėmė ir pasirinktosios į savo fundacijas dvasininkijos orientacijos pakitėjimą.

Be abejo, tam tikrą įtaką Lietuvos dvasininkijos kultūrinės orientacijos kitėjimui turėjo daryti ir aukštesniosios bei aukštoji mokykla, kurių bent pradžioje nesant Lietuvoje, tekdavo ieškoti Lenkijoje (ypač Krokuvoj). Tiesa, iš pradžių mokyklos apskritai, o ypač Krokuvos universitetas, dar nebuvo lenkinimo faktoriai. Krokuvos universitetas, kaip ir visi kiti tų laikų universitetai, buvo tarptautinė įstaiga su dėstomąja lotynų kalba; pats Krokuvos miestas XV-me amžiuje buvo suvokietėjęs, o studentų buvo daug iš Vengrijos, Austrijos iš kiti nelenkiškų kraštų²⁶. Vis dėlto vėliau, ypač vietoj lotynų kalbos ėmus įsigalėti lenkų kalbą, lenkiškųjų mokyklų įtaka turėjo daryti stipresnę sugestiją svetimybėmis linkusiems greitai susižavėti lietuviams. Tačiau pradėjus stiprėti tautinei lenkų

²⁶ A. Alekna, Katalikų Bažnyčia Lietuvoje, 53 psl.

šamonei, ir Lietuva pradėjo įsikurti savo mokyklų kunigams ruošti. Vilniuje kunigų seminarija buvo įsteigta 1582 m.

Daugiau dėl bažnytinio priežasčių, taip pat galėjusių turėti tam tikrą įtaką kultūrinės dvasininkijos orientacijos pakitėjimui, galima paminėti Lietuvos vyskupijų priklausomumą Lenkijos bažnytinėi provincijai. Nors Vytautas buvo stengsis sukurti savarankišką bažnytinę Lietuvos provinciją, tačiau jis nebuvo taip laimingas, kaip Mindaugas, kuriam tokią provinciją buvo pavykę sudaryti. Šitas Vytauto nepasisekimas vėliau taip pat niekieno nebuvo atitaisytas taip, kad 500 metų Lietuvos bažnytinio gyvenimo tvarkymas turėjo priklausyti lenkiškiems metropolitams. Kitas panašios reikšmės dalykas buvo kai kurių Lietuvos vienuolynų priklausymas lenkiškosios provincijos. Turėdami bendras su lenkais provincijas, Lietuvos vienuolynai turėdavo priklausyti dažniausiai lenkų kilmės provincijos vadovybėms, kuri, be abejo, galėdavo turėti įtakos Lietuvos vienuolynų vyresniųjų skyrimui ir, be to, vienuolių paruošimui, kuris (ypač noviciatas) dažniausiai būdavo atliekamas Lenkijoje.

Taigi mūsų dvasininkija, jeigu ėmė pasiduoti kultūrinei lenkų orientacijai, tai daugiausia tu pačių, kaip ir bajorijai, aplinkybių, būtent politinių, socialinių, kultūrinių, o iš dalies ir bažnytinės santykios veikiamą. Tačiau čia reikia pabrėžti, kad šitas kultūrinis lenkų orientacijai pasidavimas dvasininkijoje vyko pamažu ir laipsniškai, kaip ir bajorijoje, ir tai daugiau aukštesniojoje, iš bajorijos kilusioje.

3. Kova su lenkiškumu ir dėl lietuvių kalbos teisių pastoracijos

Pripažįstant lenkų dvasininkų infliacijos ir lietuvių dvasininkų lenkėjimo faktą, negalima nepastebėti ir pasipriešinimo tai infliacijai, o taip pat reakcijos prieš lietuvių kalbos niekinimą faktą.

Lenkų dvasininkų infliacijos sustabdymu pirmiausia ėmė rūpintis pati bažnytinė Lietuvos vy-

riausybė. Vilniaus vyskupas Taboras (1492—1507), matydamas, kaip karalių atsiųstieji iš Lenkijos dvasininkai, nemokėdami vietos kalbos, dažnai neturėdami net pakankamai mokslo ir būdami nedrausmingi, yra ne tik nenaudingi, bet net žalingi Lietuvos pastoracijos reikalams, ėmė reikalauti karalių atsakyti nuo patronatų teisės. Nors karalius Aleksandras spyrėsi, tačiau, Romos kūrėjai įsikūsus, buvo priverstas (1501) atsakyti bent iš dalies savo patronato teisėms ir palikti pačiam vyskupui teisę pasirinkti kandidatus į parapijas ir kapitulą. Sakome iš dalies, nes iš 90 tais laikais buvusių Vilniaus vyskupijos parapijų vyskupas Taboras gavo teisę ir tai tik iki gyvos savo galvos skirti savo kandidatus tik į trečdalį jų, būtent: 28 parapijas, 4 Vilniaus kapitulės kanonijas ir vieną Trakų kolegiatų kanoniją. Panašiai ir Žemaičių vyskupas Martynas III 1503 m. gavo visam laikui teisę iš to paties Aleksandro skirti savo nuožiūra kunigus į 7 parapijas.

Šitos vyskupų pastangos ir laimėjimai rodo, kad jiems Lietuvos dvasininkų lietuviškumo, jų disciplinos ir mokslo kėlimo reikalai nebuvo visai svetimi. Jeigu administraciniuose Bažnyčios reikaluose jie ne visada galėdavo elgtis taip, kaip Lietuvos ir jos krikščionybės gerovė reikalavo, tai iš dalies buvo kalta nelemta tų laikų teisinė tvarka ir ta politinė aplinkybė, kad didysis Lietuvos kunigaikštis kartu buvo ir Lenkijos karalius, pats lenkiškos orientacijos žmogus, daugiau besirūpinąs lenkų, negu Lietuvos interesais²⁷.

Prieš dvasininkų iš Lenkijos infliaciją reagoavo ne tik Lietuvos vyskupai, bet ir didikai. Gandami politines Lietuvos piliečių teises, jie kartu darė žygių, kad ir bažnytinės vietos nebūtų užleidžiamos ne Lietuvos piliečiams.

²⁷ Plačiau apie Lietuvos vyskupų kovą dėl lietuvių teisių beneficijų skirstymo srityje žiūr. J. Fijałek, Kościół Rzymsko-Katolicki na Litwie, „Polska i Litwa“, Warszawa 1914, 259—284 psl.

(Bus daugiau)

VII premijų šventės laureatai, rengėjai, mecenatai. Iš k. Faustas Strolia — muzikos premijos laureatas, prel. dr. Juozas Prunskis — žurnalistikos premijos laureatas, Algimantas Gečys — JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, Ingrida Bublienė — JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė, poetas Bernardas Brazdžionis — laimėjęs LB literatūros premiją, Marija Remienė — Lietuvos Fondo valdybos pirmininkė, Povilas Kilius — Lietuvos Fondo Tarybos pirmininkas, Jurgis Blekaitis — teatro premijos laureatas, dail. Albinas Elskus — dailės premijos laureatas. Nuotr. Jono Tamulaičio

SEPTINTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

Šiais metais JAV LB Kultūros Tarybos organizuojama premijų šventė buvo Chicagoje. Šią Kultūros Tarybos organizuojamą šventę Chicagoje ruošė Vidurio vakarų apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Birutė Vindašienė.

Po koncerto Čiurlionio galerijoje, visi susirinko didžiojo salėn prie pavasario gelėm papuoštų stalų. Premijų šventę atidarė Birutė Vindašienė, apygardos valdybos pirmininkė.

Visus laureatus, šventės dalyvius ir ruošėjus gražiu žodžiu pasveikino Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė, šių švenčių vyriausia organizatorė. Pagal Bernardo Brazdžionio žodžius ji sakė, kad lietuvių tautos dvasią mes radom liaudyje, kaip amžiams gintare įgludusią gėlę, ją radom knygoje, dainoje ir meje.

Vysk. V. Brizgys sukalbėjo prasmingą invokaciją ir palaimino valgių stalus. O valgiai buvo gardžiai ir skoningai paruošti p. Norvilienės su talkininkėmis. Valgius į stalus nešė jaunos skautės. Buvo pakeltos šampano taurės už laureatus. Jiems sugiedota ir ilgiausių metų.

Baigus gerti kavą, pradėtas premijų įteikimas. Programai praversti buvo atvykę aktorius Arūnas Čiuberkis.

Pirmiausia scenon pakvietė poetą Bernardą Brazdžionį. JAV LB 3000 dol. literatūros premiją jam paskyrė vertinimo komisija už 1986 m. naują poezijos rinkinį "Po aukštais skliautais", vaikų grožinę literatūrą ir bendrai už didelį indėlį lietuvių poezijon.

Premiją įteikė Alg. Gečas, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas. Šventės dalyviai net atsistoję poetui ilgai plojo. Jis dėkojo parafrazuodamas M. K. Čiurlionio "Menininko testa-

mentą". Menininkai einą ilgos žmonių procesijos priekyje... Jie su pirmais jau prie upės, kiti lauke, dar kiti dar miške. tie nesupranta šauksmų: "Upė, upė", t.y. naujas dalykas; jie dar miške. Poetas priminė 1905 m. šaukiančius lietuvius: "Laisvės, laisvės"! Jų nesuprato kiti tautiečiai, kaip ir 1918 m. šaukiančiųjų "Nepriklausomybės"! ar 1941 m. sukilime: "Išsilaisvinti"! Taip ir dabar poetai, menininkai šaukia tautą šviesion ateitin.

Lyg tai išreikšdamas poetas entuziastiškai stipriu balsu daktamavo savo eilėraštį "Aš čia, aš čia gyva Lietuva". Publika entuziastiškai vėl plojo. Tai buvo bene pats įspūdingiausias šios šventės momentas.

Dailininkui Albinui Elskui už jo vitražus, mozaikas, kitokią kūrybą ir išgarsinimą lietuviško meno šiame krašte 1000 dol. dailės premiją įteikė Marija Remienė, Lietuvos Fondo valdybos pirmininkė, o premijos gražų diplomą dail. Nijolė Palubinskienė.

Šventės dalyviai, ypač jaunimas, labai triukšmingai atsiliėpė plojimais ir šauksmais, pakvietus scenon muziką Faustą Strolią. Mat jis daugybės pažįstamas kaip chorų dirigentas, dainų kompozitorius ir mokytojas šeštadieninėse mokyklose. Savo žodyje jis sakė, kad daina noris įžiebtai vaikuose bei paaugliuose lietuvišką dvasią, o ankstyvesnėse lietuvių emigrantų kartose palaikyti ją. Premija jį įgalinanti nuvykti Romon į krikščionybės jubiliejų ir pamatyti Šv. Tėvą.

Teatro premija vertinimo komisijos paskirta aktoriumi Jurgiumi Blekaičiui. Jis aktorius, režisierius, išeivijos teatrą išskėlęs į profesionalinį lygį. Jis kalbėjo, kad jo kartos artistų beveik nebėlikę.

bet tikisi, kad atsiras naujų žmonių, iškilų aktorių.

Jis džiaugėsi, kad jam premija įteikta Chicagoje, kur jis pradėjęs teatro darbą; tada sunkiose sąlygose be veiksmų įvertinimo ir pagalbos.

Šiais metais skirta žurnalisto premija. Ją laimėjo prel. dr. J. Prunskis. Jis yra parašęs apie 12,000 straipsnių, straipsnelių ir pasižymėjęs, kaip didelis lietuvių spaudos ir kultūros mecenatas. JAV LB Kultūros Tarybos žurnalisto 1000 dol. premiją įteikė Liet. Fondo Tarybos pirm. Povilas Kilius. Naujasis laureatas ir prelatas kalbėjo, kad jį į žurnalisto darbą patraukė dar Neprikl. Lietuvoje ėjusio dienraščio "XX amžius" leidėjai draugai. Kryžius ir spauda esančios dvi didžiosios pasaulio galybės. Spauda mėginąs perduoti mūsų pavergtų tautiečių šauksmą ir įspėjimą laisvojo pasaulio žmonėms. Todėl rašas ir į amerikiečių spaudą. vis primenąs mūsų tautos agoniją Golgotoje. Premijas gavusius laureatus sveikino ir svarbių minčių pa-

"VALDOVO" VAIZDAJUOSTĖ

Lietuvos televizija atkūrė vaizdajuostėn vieną iš geriausių lietuvių dramaturgų veikalų Vinco Mykoliaičio-Putino 5 veiksmų dramą "Valdovas".

Veikalas buvo parašytas 1921 ir tuomet vadinosi "Valdovo sūnus".

Valstybiniame dramos teatre Kaune jį pastatė režisierius Kostas Glinskis, dekoravo dailininkas Vladas Didžiokas. Premjera įvyko 1921 rugsėjo 18.

Vėliau autorius veikalą pataisė — perrašė pavadindamas "Valdovas" ir 1929 balandžio 2 vėl pastatyta teatre. Režisavo valstybinio dramos teatro režisierius Borisas Dauguvietis, o dekoracijos buvo dailininko Adomo Varono.

Pokario metais šį veikalą statė Klaipėdos valstybinis dramos teatras 1964, Šiaulių valstybinis dramos teatras pastatė 1974.

Vaidmenis sukūrė aktorai: Antanas Šurna — Krušną, Nijolė Oželytė — Danguolė, valdovo dukterį, Algirdas Latvėnas ir Rimantas Teresas vaidina Krušnos ir nužudyto valdovo sūnus, Eduardas Kunavičius — Žynį, Larisa Karpokaitė — Gerdą, Vytautas Rumšas — Maurą, Petras Steponavičius — Kirmį, Dalius Mertinas — Dainių.

Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktorai: Antanas Šurna — Krušną, Nijolė Oželytė — Danguolė, valdovo dukterį, Algirdas Latvėnas ir Rimantas Teresas vaidina Krušnos ir nužudyto valdovo sūnus, Eduardas Kunavičius — Žynį, Larisa Karpokaitė — Gerdą, Vytautas Rumšas — Maurą, Petras Steponavičius — Kirmį, Dalius Mertinas — Dainių.

IŠKILMĖS HARTFORDE

Daug kur jau baigiamą pasirošimo darbai atšvęsti Lietuvos Krikšto 600 metų sukaktį. Pats pirmasis jau įvyko Australijoje.

Connecticut valstijos sostinėje Hartforde didinga šventė prasidės gegužės 16, šeštadienį, 2 val. p.p. Bushnell Memorial auditorijoje menišku koncertu, kurį atliks Toronto jaunimo ansamblis Gintaras. Po to 6:30 val. vakare įvyks iškilminga vakarienė-banketas La Renaissance klube East Windsor, CT.

Pati didžiausia ir pagrindinė iškilmė įvyks sekmadienį, gegužės 17, Šv. Juozapo katedroje Hartforde. 1 val. prasidės iškilminga procesija su vėliavom, plakatais ir giesmėm. Eisen išsities apie tris ketvirtadalius mylios Hartfordo gatvėm.

Mišias koncelebruos penki vyskupai ir eilė lietuvių ir svečių kunigų iš visos Naujosios Anglijos.

Po iškilmingų mišių, kurių metu pamokslą pasakys arkiv. John Whealen, o lietuviškai — vysk. Paulius Baltakis, OFM, visi rinksis į katedros aikštelę, kur bus pašventintas lietuviškas kryžius, primenantis lietuvių tautos kančias.

Kryžiaus projektą paruošė

reikšė: V. Kleiza, Lietuvos garbės konsulas; V. Kamantas, PLB centro valdybos pirm.; Alg. Gečys, JAV LB valdybos pirm.; ir premijų svarbus mecenatas Lietuvos Fondas, jo Tarybos pirm. P. Kilius, Jaunimo vardu sveikino tautinių šokių "Grandies" ansamblio šokėjai, pašokdami suktingi ir "Meškiukų rudnosiuoką".

Premijų šventės meninę dalį atliko 1981 m. Teatro premijos laureatas Antras Kaimas. Savo trumpuose scenos vaizdeliuose jis pašaipiai pasijuokė iš gydytojų, advokatų, pirmininkų ir kitų, smagiai prijuokindamas žiūrovus.

Šventei iškilmingumo ir įvairumo suteikė ir "Aido" orkestras.

Visa ši pavasarinė premijų įteikimo šventė paliko gražų įspūdį, sujungė menininkus ir mecenatus į darnią lietuvišką šeimą.

P. D.

ALT IR LB PASITARIMAS

Chicagoje balandžio 25 d. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys ir einąs ALT pirmininko pareigas dr. Jonas Valaitis buvo susitikę aptarti svarbiųjų bendrų reikalų. Kartu dalyvavo iš LB valdybos Danguolė Valentaitė, iš ALT — sekretorius Grožvydas Lazauskas ir inform. dir. prel. J. Prunskis.

Svarbiausias klausimas buvo — Lietuvos Teisų Gynimo susitarimas ir tam reikalui dirbančių organizacijų bei pavienių tos srities specialistų apjungimas. Sutarta imtis iniciatyvų sudaryti bendrą centrinį politinės gynybos vienetą šiam svarbiam darbui.

Be to, buvo aptarta veikla prieš pradėdamas vykdyti JAV ir Sovietų miestų brolybės sąjūdžius, kaip Madisono, Wisc. ir Vilniaus, okupuotoje Lietuvoje.

Pasidalinta ir kitais bendrais klausimais.

liaudies meno kūrėjas Simas Au-gaitis iš Watertown. Patį kryžių, kuris bus apie 30 pėdų, aukščio, padarė medžio darbų specialistas Juozas Ambrozaitis iš Middlebury.

Šio kryžiaus pastatymą pats pirmasis parėmė ir sutikimą davė arkiv. John Whelan. Sukaktuvinio kryžiaus pagaminimui, įrengimui ir būsimai apsaugai yra numatomos didelės išlaidos.

Visi lietuviai, gyvenę Connecticut ir kaimyninėse valstijose prašomi aukomis paremti išlaidų padengimą. Yra sudarytas specialus Kryžiaus Fondas, kurio pirmininku yra kun. Jonas Rikter-

raitis, New Britain lietuvių parapijos klebonas, ir vicepirmininku kun. Francis Karvelis, Waterburio lietuvių parapijos klebonas.

Norintieji savo ar artimųjų vardo jam žinimui paaukoti "Founder, Sponsor ar Patron" titulu, galės memorialinėje lentoje įsirašydinti su vieno, dviejų ar trijų tūkstančių auka.

Paminklinis Kryžius bus visiems laikams akivaizdus ženklas, liudijąs lietuvių religingumą ir nepalaužiamą viltį siekiant laisvės ir nepriklausomybės.

Aukas prašoma siųsti kun. Jonui Rikteraičiui, 369 Church St., New Britain, CT 06050, arba kun. Francis Karvelis, 46 Congress Ave..

V.A.V.

VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS DETROITE

Gegužės 15-17 dienomis Detroito vyčiai susirinko rutulių (bowling) žaidimui Oxford salėj, 2200 Telegraph Road, Dearborn, Mich.

Vakare, 8:30 val. visi linksmintis viešėmis ir šokiais Holiday viešbuty.

Sekmadienį, gegužės 17 d., 10:30 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, 1750 25th Street, Detroit, Mich., bus paimaldos. Po mišių, 12 val. visi rinksis į Šv. Antano bažnytinę salę banketui. Čia rutulių žaidinių atsižymėjusiems bus suteiktos premijos.

Pentkadienį, gegužės 15 d., 8 val. vak. Holiday viešbuty, 23900 Michigan Ave., Dearborn, Mich., bus delegatų ir svečių susipažinimas ir registracija.

Šeštadienį, gegužės 16 d., 9 val. ryto viešbučio Michigan salėj įvyks susirinkimas ir užkandžiai.

2 val. popiet vyčiai susirinko rutulių (bowling) žaidimui Oxford salėj, 2200 Telegraph Road, Dearborn, Mich.

Vakare, 8:30 val. visi linksmintis viešėmis ir šokiais Holiday viešbuty.

Sekmadienį, gegužės 17 d., 10:30 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, 1750 25th Street, Detroit, Mich., bus paimaldos. Po mišių, 12 val. visi rinksis į Šv. Antano bažnytinę salę banketui. Čia rutulių žaidinių atsižymėjusiems bus suteiktos premijos.

Pernai didžiąją premiją laimėjo Clevelando 25-ta kuopa.

Vincas Gražulis

EKSKURSIJA Į LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ ROMON

8 dienų kelionė birželio 24 - liepos 1 tiktal 1,119 dol.

Į ŠIA KELIONĘ ĮSKAITOMA:

- Skridimas ALITALIA oro linija ir visa transportacija
- Apsistojimas Residence Palace viešbutyje (dviese kambaryje) ir kasdien pusryčiai (continental)
- Romos apžiūrėjimas
- Šv. Tėvo iškilmingos mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija
- Arkiv. J. Matulaičio garbei mišios 12 apaštalu bazilikoje
- Lietuvių audlencija pas Šv. Tėvą
- Ekumeninės pamaldos katakombose
- Pokylis castel St. Angelo pilies rūmuose
- Gallmos kelionės į Florenciją, Asyžų, Veneciją ir kitas įdomias vietas.
- Ekskursiją lydės Baltic Tours savininkai Birutė ir Algis Mitka

Suinteresuotieji rezervacijas prašomi atlikti gamal anksčiau, nes vietų skaičius ribotas. Kad užsitikrinus vietą, užpildžius žemiau pridėtamą atkarpą su 119 dol. užstatu, prašom siųsti:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, MA 02166
Tel.: (617)-965-8080

Prašau rezervuoti vietą/as.....Jubiliejinėi kelionel Romon.

PAVARDĖ

ADRESAS

MIESTAS

TELEFONAS: Namų.....Darbo

Vykstu Boston.....New York.....

Sekcija: Rūkantiems.....Nerūkantiems.....

BENDRUOMENĖS GYVASTINGUMAS

(atkelta iš 3 psl.)

tos srities talkininkam dėl išpili-tinto esto Karl Linnaus išdavimo Sov. S-gai, paskelbti 1988 m. Lietuvos nepriklausomybės metais, nes tais metais sukakts 70 m. nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo; stengtis, kad kasmet JAV prezidentas paskelbtų Baltic Freedom Day. Visi buvo paraginti įsijungti jei dar nėra įsijungę į aktyvų Lietuvos krikščionybės 600 m. sukakties minėjimą atskirose kolonijose, organizuoti jų metu peticijų pasirašymą, kad būtų grąžintos Vilniaus katedra, Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčia ir Šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje jų

tiesioginei paskirčiai.

Suvažiavimą šiltai globojo Hartfordo LB apylinkės pirmininkė Zina Dresliūtė su savo talkininkėm. Dalyviai visą dieną galėjo girkšnoti kavą ir tvirtai užvalgyti namuose gamintų patiekalų. Stipresniais gėrimais per pietus vaišino parapijos klebonas kun. Rikteraitis. Jiem visiem nuoširdi ir šilta padėka. Suvažiavimas buvo baigtas: padėkom jo globėjam ir pakiliai sugiedotu Lietuvos himnu. Arčiau New Yorko gyvenantieji išskubėjo į Kultūros Židinį "Laisvės Žiburio" radijo valandos surengtą losangeliečių aktorių "Valdovo" dramos pastatymą.

K. Jankūnas

LOS ANGELES "VALDOVAS" PRADŽIUGINO KULTŪROS ŽIDINĮ

Gegužės 2, šeštadienį, Kultūros Židinyje svečiavosi Los Angeles lietuvių dramų sambūris ir čia su dideliu pasisekimu suvaidino Vinco Mykolaičio-Putino dramą "Valdovas". Tai buvo vienas iš geriausių spektaklių, matytų šioje scenoje. Perskridę visą kontinentą, Los Angeles aktoriai pasirodė tikrai puikiai, visus nustebino jų vaidyba, jų gražią lietuvių kalbą, jų entuziazmas, noras dirbti. Tegu sambūris ir toliau gyvena tuo kūrybiniu entuziazmu, kuris ir nugalė klūtis, pakelia kelionių nuovargį!

Apie veikalą
Putinas pirmiausia buvo lyrikas, visą savo gyvenimą pajėgęs kurti gerus eilėraščius. Šalia lyrikos jis rašė ir dramas, romanus. Ir tie kūriniai rodo jo talentą, sugebėjimą valdyti įvairias formas, įžvelgti į gyvenimą ir ten surasti žvilgančių minčių.

"Valdovo" drama priklauso prie jo jaunystės periodo. Ją parašė 1921, kada lietuviškoji dra-

maturgija dar tik formavosi. Stebina jo kompozicinis planas, visa dramų architektūra. Kai kam atrodo pasenęs veikalas, gal per daug žudynių. O kiek žudynių yra Šekspyro veikaluose? Ir Šekspyras yra pasenęs su savo valdovais, užkariavimais, ginčais. Gyvenimas dabar vyksta visiškai kitose plotmėse, todėl ir atrodo veikalas kiek atitrūkęs nuo mūsų laiku.

Veikalas yra gerai parašytas, pilnas problemų, konfliktų, sunkių sceninių sprendimų. Todėl jis statomas gana retai, nes reikalauja daug darbo iš režisieriaus, aktoriaus, dailininko. Reikia gerų profesionalų aktorių, kurie tokį veikalą išneštų ant savo pečių. Teko skaityti spaudoje, kad "Šiaulių dramų teatras prieš keletą metų buvo "Valdovą" labai sėkmingai pastatęs. Bet ten teatras yra profesinis, turi savo dailininkus, aktorius, meno vadovus.

Los Angeles dramų sambūris jau atšventė savo 30 metų su-

kaktį, bet jis vistiek lieka mėgėjų lygyje, nes teatrui negali atiduoti viso savo laiko ir viso gyvenimo. Bet režisierius ir meno vadovas Petras Maželis išdrįso į sceną išvesti "Valdovą". Jis pats ir dekoracijas sukūrė, ir kostiumus suprojektavo, o tuos kostiumus realizavo, o padėjėja Ema Dovydaitytė.

Vaidintojų sambūris

Dramos sambūris remiasi dviem pagrindinėm pajėgom: Vincu Dovydaičiu ir Ema Dovydaityte, kurie jau sambūryje reiškiasi per 30 metų. O kitą dalis yra daugumoje jaunimas, kurį režisierius tikrai gražiai apvaldė, išmokė gražios lietuvių kalbos. Tai ir labiausiai džiuginą — jų graži kalba, lanksti vaidyba.

Spektaklio pažiba buvo Vincas Dovydaitis, suvaidinęs sunkų ir ilgą valdovo Krušnos vaidmenį. Šalia jo rikiuojasi Sigutė Mikutaitytė, vaidinusi Danguolę, valdovo dukrą, Antanas Kiškis

Pradedama puota

Paskui pirmininkė dr. Marija Žukauskienė pakvietė tėv. Leonardą Andriekų sukalbėti invokaciją, gi pačias vaišes pradėti paprašė Liet. gen. konsulo A. Simučio žmoną Janę Simutiene.

Salės centre ant didžiojo stalo buvo sudėta įvairiausių valgių, pritaikytų Velykų šventėm. Žmonės ėjo aplink stalą ir patys pasirinko, ką norėjo. Abiejuose stalo galuose valgiai kartojosi. Buvo ir labai daug margučių ir kaip paprastai įvairiausių gardžiausių pyragų.

Veikė ir moterų aptarnaujamas baras. Visi nuotaikingai šnekučiuodami, praleido popietės porą-trejetą valandų.

Kavos metu buvo laimėjimų traukimai. Laimėjimams buvo leidžiamas dail. Marijos Žukauskienės paveikslas ir Eugenijos Donohue iškeptas kryžiaus formos pyragas. Bilietus traukė Danutė Mikulskytė. Ir taip nutiko, kad abu fantus laimėjo tas pats žmogus — Aleksandra Matėkūnienė.

Svečių buvo daugiausia iš New Yorko apylinkės, bet buvo atvykusių ir iš toliau. Tokia Danutė Venclauskaitė iš Waterburio, Conn., kiekvienais metais aplanko ir šią popietę. Apilankė ir vysk. Paulius Baltakis, OFM. (p.j.)

AMERIKOS PAŠTAS PIGIAUSIAS

Kaip praneša Amerikos paštų valdyba prieš kurį laiką Australijos pašto tarifas už vietinio pašto patarnavimą — pirmąją unciją — buvo žemiausias, pagal amerikoniško dolerio kursą tik 21.1 centas, o dabar jau yra 22.5 centai.

Amerikos tarifas nuo 1985 vasario 1 laikosi pastoviai — 22 centai už pirmąją unciją pirmos klasės laiško.

Kituose kraštuose paštas žymiai brangesnis. Canadoje — 24.5 cento, Britanijoje 25.1, Belgijoje 29.2, Vakarų Vokietijoje 40.2, Italijoje 40.0, o Japonijoje 39.2.

Amerika šioje paštų tarifo srityje pirmąja.

Kas aukoja, Lietuvą vaduoja!

Skaityk ir platink Darbininką! Aukomis remkime Lietuvos laisvinimą!

Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

Mauro vaidmenyje, Ramunė Vitkienė — Gerdos vaidmenyje, Toliau reikia surikiuoti visus į vieną gražią ir jaukia grupę: Arvydas Raulinaitis Gyčio vaidmenyje. Sigitas Raulinaitis — Skaidros vaidmenyje, burtininko vaidmenyje buvo Aloyzas Pečiulis, Dainiaus, tautos žadintojo vaidmenyje — Saulius Stančikas, Kirmio, išdaviko — Arnoldas Kungys, pasiuntinio vaidmenyje — Fredas Prišmantas.

Reikia pasidžiaugti ir dekoracijomis. Jos visai tiko šiai scenai ir šiai grupei. Taip pat ir kostiumais ir visa kita butaforija. Ir visa ta jie atsigabveno iš tiek toli!

Grimuoti buvo iškviestas Kauno ir Vilniaus teatro grimeris Stasys Ilgūnas iš Rochesterio, N.Y. Iš viso buvo suvažinę 13 žmonių.

Tolimieji svečiai

Vaidinimo pažūrėti suėjo pilna salė. Daug buvo iš Philadelphijos, Waterburio, visi, kas tik domisi lietuviška vaidyba, buvo šioje salėje pažūrėti jų iškilaus spektaklio.

Pasibaigus veikalui, visi aktoriai po vieną išėjo į sceną ir su režisieriumi bent kelis kartus nusilenkė publikai, o publika juos pagerbė atsistodama ir audringai plodama.

Romas Kezys, kuris turi drąsos atvežti tokius sambūrius, visiem svečiam padėjo, aktoriaus jėgoms po gelytę.

Greitai salė persiorganizavo į vakaronės stilių, — pastatė apskritus stalus ir sudėjo kėdes. Tada užgrojo Brolių Keziu orkestras. Maistą gamino Eugenija Kezienė, bare dirbo talkininkai. Publika abiejose salėse dar ilgai svečiavosi, kalbėjosi su svečiais

aktoriais iš Los Angeles. Reikia manyti, kad jie patenkinti šia kelione, nes tokios išvykos sambūrius tik augina ir stiprina. Tegu jie gastroliuoja ir kituose miestuose. Tegu nebijodami ir kiti juos pasikviečia, nes veikalas yra pilnai parengtas ir žiūrovų neapvils.

Reikia padėkoti ir Romui Keziui, Laisvės Žiburio programos vadovui, kad j savo pavasario bei rudens koncertus sugeba atgabenti tokius didelius vienetus. Tai tikrai praturtina mūsų lietuvišką gyvenimą. (p.j.)

PHILADELPHIA, PA.

Kalantos minėjimas

Prieš 15 metų Kauno miesto sodelyje jaunuolis Romas Kalanta atidavė savo gyvybę ugnyje už Lietuvą. Jo didvyrišką žygi prisiminti ir pagerbti minėjimas yra rengiamas gegužės 17, sekmadienį.

Minėjimas prasidės su procesija ir mišiomis 10:30 val. ryto Šv. Andriejaus bažnyčioje (19ta ir Wallace g-vės) ir tęsis parapijos salėje, kur (apie 12 val.) bus pietis ir programa.

Minėjime kalbės Algis Avižienis. Valstybės Departamento analizės skyriaus darbuotojas rytų Europos reikalams. Meninę dalį atliks solistė Rasa Bobelytė-Brittain. Jai akomponuos muzikas Viktoras Ralys.

Lietuvių Moterų Federacijos Philadelphijos Klubu valdyba maloniai kviečia visuomenę minėjime gausiai dalyvauti. Ponių ir panelės yra prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais ir įsijungti į procesiją bažnyčioje. Sn.

MOTERŲ KLUBO ATVELYKIO POPIETĖ

Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas jau eilę metų rengia ištaigias ir gražias Atvelykio popietes su puošniu Velykų stalu, margučiais, pyragais, kumpiais ir kitomis gėrybėmis.

Šiemet toji popietė įvyko balandžio 26, per Atvelykį, Kultūros Židinyje. Popietei salygos buvo nepalankios. Tačiau sekmadienį buvo atkeltas Apreiškimo parapijos choro religinis koncertas, turėjęs įvykti Verbų sekmadienį. To koncerto pradžia buvo 1:30. be to, toje parapijoje lankėsi vyskupas P. Baltakis, OFM, ir teikė sutvirtinimo sakramentą. Po pamaldų buvo pietūs.

Taip pat tą dieną Aušros Vartų parapijoje Branduolys turėjo savo popietinę programą. Tai gi, buvo trys renginiai. Visiems užteko publikos, nors jos galėjo būti ir daugiau. Į Moterų klubo popietę atsilankė apie 120 - 130. Svečių jos tikėjosi daugiau, nes buvo patiesti puošni stalai svečiams. Čia popietė turėjo

prasidėti 3 val., bet vėlinta, nes rengėjai laukė svečių iš Apreiškimo parapijos salės.

Pasavario žiedai sveikina visus

Didysis velykinių valgių stalas ir kiti stalai buvo papuošti pirmomis pavasario žiedais. Ir tai teikė pavasarinio džiaugsmo ir pakilumo. Ant scenos rėmos buvo didelė vaza su gluosnių katinukais, kurie visiems primena Velykas, ankstyvas pavasario dienas.

Popietę pradėjo klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė, visus pasveikindama ir palinkėdama geros nuotaikos. Rengėjos prie savo popietės pritaria ir kokia kultūrinę programą — koncertą, paskaitą. Šios dienos paskaitai buvo pasikvietusios geologė Birutė Saldukiene iš Washingtono. Jos tema buvo "Lietuvos žemės turtai".

Lietuvos žemės turtai

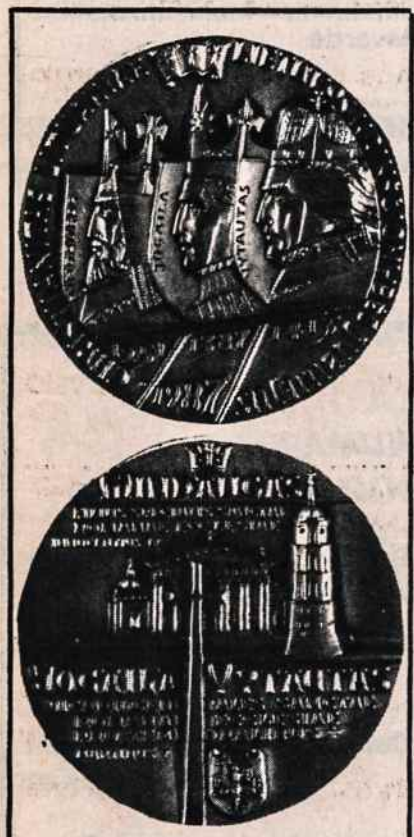
Būdamą geologė jau Lietuvoje turėjo progos susipažinti su Lietuvos kalneliais, slėniais, atlikti eilę grėžimų. Ir atvykusi į šį kraštą, ji dirba kaip geologė. Jos specialybė yra beveik nenusakoma — ji tyrinėja senųjų amžių geografiją, pvz. kaip buvo prieš 300 milijonų metų.

Savo paskaitai pailiustruoti buvo išstaciūs eilę schemų, piešinių, žemėlapių. Pasikvietė į talką ir Paulių Jurkų, kad jis išstacytų aliejinės tapybos darbų, kurie vaizduoja Lietuvos gamtą, piliakalnius, jos žemės turtus. Tapybos 10 paveikslų buvo išstacyti ant scenos rėmos, o schemas pakabintos ant rėmos ir nuleistos žemyn.

Ji vaizdžiai ir įdomiai papasakojo apie Lietuvą. Lietuva buvo viena iš nedaugelio valstybių, kuri pati pragyveno, išsivertė iš savo žemės turtų. Bene įdomiausia šioje paskaitoje buvo tai, kad Lietuvoje yra naftos, bet toji nafta labai giliai, maždaug dviejų kilometrų gilyje. Buvo išstacytas žemėlapis, kuriame buvo atžymėti pirmos ir antros rūšies naftos laukai. Į antros rūšies laukus pateko ir Lietuvos nafta.

Geologija mažai kam pažįstama, tad buvo gana įdomu pasiklausyti jos malonaus ir patrauklaus dėstymo.

Paskaita ilgai neužtruko, kokį gerą pusvalandį.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol., 3 colių pasidabruotas — 35 dol., 3 colių paukuotas — 40 dol., pusantro colio bronzinis — 15 dol., pusantro colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridedama 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701	Gegužės 8 — gegužės 23 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e	\$1,895.00
		\$1,995.00
NR. 8702	Liepos 3 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa'os Iš Los Angeles / Seattle Sutrupintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$170.00	\$1,795.00
		\$1,895.00
		\$1,869.00
		\$1,889.00
		\$1,949.00
		\$1,995.00
NR. 8705	Rugpjūčio 14 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa'os Iš Los Angeles / Seattle Sutrupintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e. Pilnos kelionės priedas \$170.00	\$1,825.00
		\$1,925.00
		\$1,895.00
		\$1,915.00
		\$1,969.00
		\$2,025.00
NR. 8706	Rugsėjo 18 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa'os Iš Los Angeles / Seattle Sutrupintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$140.00	\$1,695.00
		\$1,795.00
		\$1,769.00
		\$1,789.00
		\$1,839.00
		\$1,895.00
KITOS KELIONĖS		
NR. 8703	Llepos 11-24 d. — LATVIJA Iš New York'o Maršrutas: 2 naktys Helsinki, 10 naktų Riga	\$1,695.00
NR. 8704	Rugpjūčio 1-16 d. — MENO IŠVYKA Iš New York'o Maršrutas: 5 naktys Maskvoje, 1 naktis Stockholm'e, 2 naktys Sijla Line laive	\$2,165.00
NR. 8707	Lapkričio 6 — lapkričio 22 d. — OPEROS IŠVYKA Iš New York'o Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.	\$1,950.00

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageldaujanti tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisišviesime brošiūras. Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

**G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272**

IŠ VISUR

— Vliko valdyba savo posėdyje gegužės 2 apsvačiusi Vliko atstovybės Europoje reikalus, nutarė: nuo š.m. birželio 1 Vliko atstovybė pradės veikti Strassboure, Prancūzijoje. Įstaigos nuolatinis vedėjas sutiko būti Algis Klimaitis. (E)

— Kanados lietuvių katalikų centras posėdžiavo kovo 19 ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkas V. Taseckas, protokolų sekretorė A. Sungailienė, susirašinėjimo sekr. L. Radzevičius, išd. V. Valiulis. Taip pat išrinkti J. Andrusis, B. Čepaitienė, kun. P. Gaida, J. Karasiejus, J. Krištolaitis, K. Manglicaus.

— Eugenijaus Kriaučeliūno mirties dešimtosios metinės bus prisimintos gegužės 24 pamaldomis lietuvių jėzuitų koplyčioje, o jaunimo premijos konkurso laimėtojai Tadu Gintauti Dabšiai premijos įteikimas įvyks Chicagos Jaunimo Centro salėje.

— Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas ruošia naujai išleistas, dr. Violetos Kelertienės redaguotas knygos "Išėjęs negrįžti: Marius Katiliškis gyvenime ir kūryboje" sutiktuves Chicagos Jaunimo Centre gegužės 15, penktadienį, 7:30 val. vak.

— "Krikščionybė Lietuvoje", nuo priešmindauginių iki šių laikų, kolektyvinis lietuvių autorių veikalas, redaguotas prof. dr. V. Vardžio, išeina iš spaudos. Bus apie 670 psl., iliustruotas, su kietais viršeliais. Dabar užsisakantiems 20 dol. (JAV) su persiuntimu. Iš spaudos išėjus — 25 dol., plus persiuntimo išlaidos. Užsakymus siųsti: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, Ill. 60629.

— Poezijos dienos Chicagos Jaunimo Centre įvyks gegužės 22 ir 23.

— Dr. Rasa Mažeikaitė, istorikė, iš Toronto yra pakviesta Romoje skaityti paskaitą Vatikano rengiamame simpoziume Lietuvos krikšto 600 metų sukakties progą. Ji kalbės apie Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo santykius su krikščionybė birželio 24.

— Kun. Petras Urbaitis, SDB, salezietis, dirbęs 10 metų Brazilijos lietuvių tarpe, o vėliausiai pavadavęs a.a. kun. A. Perkumą, SDB, Venecueloje, yra atvykęs į Ameriką. Vėliau vyks į Kanadą-Torontą ir Montrealį. Dar lankysis Los Angeles ir sustos Meksikioje pas kun. Juozą Kisielių, SDB, tartis dėl jo persikėlimo Venecuelon. Aplankęs Venecuelos lietuvius, po 600 metų jubiliejaus paminėjimo Caracas, grįžta Brazilijon sielovados darbams, nes kun. J. Pranas, Gayėnas vyks Romon į pagrindinį krikščionybės Lietuvoje jubiliejaus minėjimą.

— Skaudienės Elenos, buvusios Rušenaitės, gyvenusios Stumbriškyje, duktė Karanaukskienė Emilija, Povilo, ieško dėdės Juozapo arba Jono vaikų. Jei yra gyvų, prašoma atsiliepti adresu: Lietuva, Panevėžys, Danutės gatvė Nr. 20, Karanaukskienė Emilija.

— Nauji Darbininko skaitytojai: H. A. Runge, Hyde Park, Mass. Užsakė kitiems: V. C. Kazakaitis, So. Boston, Mass. — A. ir D. Kazakaičiams, Sharon, Mass., C. Staknys, Kearny, N.J. — H. Bokas, Sun City, AZ. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — višiems 20 dol. metams.

J Palangą ir J Klaipėdą ekskursijos su pernaku-
jimu bus galimos klekvienai grupel, taip pat dienos
ekskursijos J Panevėžį ir J Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ
15 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

**20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Bal-
tika" festivalis**
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky
1, Leningrade 2, Baltijos jūroj laivu nuo Helsinkio
iki Talino

10 - 15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinkyje 2

11 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOM LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su
dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių
receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su
plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8
dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas
- Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

JAV LIETUVIŲ
JAUNIMO SĄJUNGOS

VASAROS STOVYKLA

BIRŽELIO 7-14 d.

Dainavos stovyklavietėje, Michigan
Kviečiamas visas Š. Amerikos
jaunimas tarp 18 - 35 metų

Pilna ir įvairi programa: paskaitos, užsiėmimai ir
sportas, šokiai, laisvalaikis ir žaidimai

Stovykla baigsis su bendru

JAV LJS SUVAŽIAVIMU

birželio 13, šeštadienį.

ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKYTI,
PASTOVYKLAUTI!

Kreipitis:

JAV LJS VASAROS STOVYKLOS KOMITETAS
P.O. BOX 1071, NEW YORK, N.Y.. 10276

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

"Bridges" — tai Lietuvos
Bendruomenės leidžiamas mė-
nesinis žurnalas anglų kalba.
Žurnalas jau leidžiamas dešimt
metų ir lietuviškai neskaitančius
asmenis informuoja apie lietu-
viškus reikalus okupuotoje Lie-
tuvoje ir iševijoje. Žurnalą reda-
guoja Dėmė Jonaitienė. Metinė
prenumerata tik 8 dol. Užsaky-
mus siųsti adresu: 341 Highland
Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
Tai labai graži dovana įvairioms
progoms lietuviškai neskaitan-
tiems draugams ir pažįsta-
miems.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St.
Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista.
Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų
kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas —
postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lithuanian Heritage — Jig-
saw puzzle. Seniem ir jauniem
įdomus žaidimas — iš spalvotų
gabaliukų sudėstyti Lietuvą su
jos didvyriais, jūrą, miškais,
ežerais, upėmis ir laukais. Pri-
dėtas istorinis katalogas anglų
kalboje. Tinkama dovana vi-
siem. Dežutė siunčiama visur
tik už 12 dol. Darbininkas,
341 Highland Blvd., Brooklyn,
N.Y. 11207.

**KNYGOS JAUNIMO
SKAITYMAMS**

Pasakos ir padavimai iš Lietu-
vos — 5 dol.

Močiutės pasakos — 8 dol.

Jėzus su mumis — 4 dol.

Pratimai religiniais klausimais
— 4 dol.

Pasikalbėkime, Dieve — 2
dol.

Šv. Kazimieras — 2 dol.

Visos knygos tik dabar gautos.

Kreiptis į Darbininko spaudos
kioską: 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adresu pasikeiti-
mą neužmirškite pridėti ir senąjį
adresą.

PIRŠLYBŲ BIURAS

Kam vienai — vienas vargelį
vargti, jei jį galima pasidalinti su
mylimu partneriu. Nurodykite
savo ir pageidaujamo asmens
charakteristikas, amžių ir savo
adresą, mes surasime jums gyve-
nimo drauge-draugą. Mūsų
adresas: VEDYBŲ BIURAS,
9141 Carlyle Ave., Surfside,
Florida 33154 USA

Ar gyvenate Washing-
ton, D.C., Maryland ar Vir-
ginijoje? Į kokį pasaulio
kraštą norėtumėte
važiuoti? Prašom kreiptis
adresu: Irene Redecke,
Potomac Travel, 10220
River Rd., Potomac, MD
20854. tel. 299 - 9700.

**"AUDRA" TRAVEL
CORPORATION**
KELIONĖS Į LIETUVĄ
1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui
Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Biržello 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Biržello 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos,
Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai
pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio
iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo
11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. Šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

**STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ
FONDĄ**

ir didinkime turimus įnašus, nes
Lietuvių fondas remia liuanistinį švietimą, mok-
slą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street,
Chicago Ill. 60629

ISIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai . \$370.00
- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas 35.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai . 150.00
- VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai 35.00
- Signataro Petro Klimo "IŠ MANO ATSIMINIMŲ" 13.00
- Prez. A. Smetonos raštal "PASAKYTA PARAŠY-
TA" 11.00

Ši skelbimą iškirpti ir pageldaujamas knygas
pažymėti.

Kaina JAV doleriais.

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127
TELEF. (617) 282 - 2759

Vardas, Pavardė

Adresas

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detrolite, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, prilmami Social Security indėliai, išduodami Mo-
ney Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti
bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir
atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val.
vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE
darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

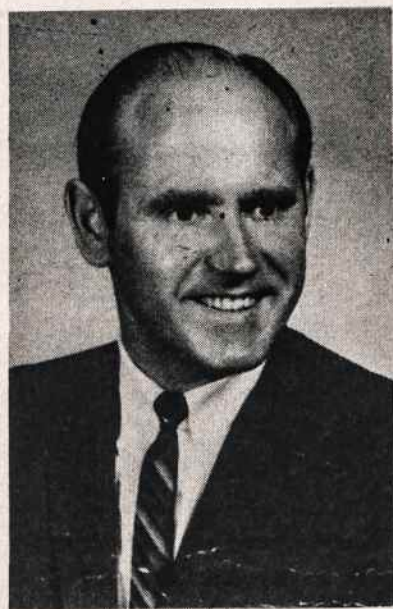
EUGENIJAUS ORENTO NETEKUS

Š.m. sausio 18 pasklido liūdna žinia, kad staiga mirė Eugenijus Orentas, gyvenęs W. Hartford, Conn. Eugenijus neseniai buvo pasitikrines sveikatą ir jokiais negalavimais nesiskundė. Jis buvo labai darbštus ir kruopštus savo pareigose.

Tą rytą Švč. Trejybės lietuvių parapijoje išklausęs mišias, pabendraves svetainėje su lietuvišiais bičiuliais, grįžo namo. Sekmadienį praleido namuose su šeima, o apie 8 val. vak., širdies smūgio ištiktas, atsiskyrė su šiuo pasauliu, Nepadėjo įvairios mediciniškos pastangos.

Velionis buvo gimęs 1926 liepos mėn. Šakių apskrityje ir valstijoje, Ažuolupių kaime. Baigė tik įsikūrusią Šakiuose prekybos mokyklą. Artėjant antrai rusų okupacijai, pasitraukė iš Lietuvos. Karui pasibaigus, Eugenijus lankė ir baigė Luebecko gimnaziją. Vėliau įstojo į lietuvių sargybos kuopos gretas. Už gerai atliktas pareigas buvo apdovanotas pagyrimo žymeniu.

1950 išemigravo į Ameriką ir apsigyveno Hartforde. 1952 buvo pašauktas į privalomą ka-

Eugenijus Orentas

rinę tarnybą, iš kurios grįžo 1953 gruodžio mėn.

1955 persikėlė į Chicago, kur lankė Bryant and Stratton kolegiją. Dirbo lietuviškoje veikloje, ypač daug dėmesio atidavė ateitininkijai. Užbaigęs kolegiją, įsigijo diplomą iš Business Administration ir Accounting.

1963 sugrįžo į Hartfordą. Nepraslinkus porai metų Eugenijus Brooklyno Angelų Karalienės

bažnyčioje vedė Brazilijos lietuvaite Marytę Vyšniauskaitę. Hartforde juodu užaugino du sūnus — Liną ir Paulių. Jiedu augo lietuviškoje ir religinėje dvasioje.

Be tarnybinių pareigų bei šeimos rūpesčių Eugenijus buvo įsijungęs į lietuviškos išeivijos veiklą. Lietuvių Bendruomenei, radijo valandėlei tvarkė finansinius reikalus.

Su velioniu atsisveikinti į šermeninę apsilankė labai daug žmonių. Maldas sukalbėjo klebonas kun. J. Matutis. Po gedulingų pamaldų Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje laidojimo buvo išvežtas į seselių kapines, Putnam, Conn.

Ne tik šeimai, bet ir Hartfordo apylinkės lietuviams buvo skaudu atsiskirti su velioniu, nes buvo nuoširdi ir draugiška asmenybė. Mylėjo gimtąjį kraštą, neliko skolingas ir svingingai Amerikai. Gyveno savo šeimai, kuriai paaukėjo daug rūpesčio. Gražiai išsireiškė velionio žmona Marytė: "Išlepina mane ir išėjai".

E.Š.

Prof. J. Šimoliūno monografija

Inž. dr. Jurgis Gimbutas parašė knygą apie buv. Lietuvos susisiekimo ministerio Jono Šimoliūno gyvenimą ir darbą. Pasiekęs po antrojo pasaulinio karo JAV, jis buvo Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sągos Bostono skyriaus narys ir dažnas svečias. Knygą leis Lietuvos šaulių sąga, kurios garbės nariu buvo prof. Jonas Šimoliūnas. Apie 250 puslapių veikalas apims Jono Šimoliūno veiklą su lietuvišiais Rygoje ir Suomijoje prieš Pirmąjį pasaulinį karą, Lietuvos susisiekimo ir tiltų statybos organizavimą 1919 - 1924 metais, Klaipėdos ir Šventosios uostų statybas ir daug kitų istorinių momentų. Knygoje bus 60 fotografijų ir nemažai dokumentų kopijų. Joje panaudojami prof. Jono Šimoliūno neskelti memuarai ir laiški. Knygos prenumerata — 12 dol., o garbės prenumerata — nemažiau kaip 25 dol. Prenumeratos siunčiamos Lietuvos šaulių sągos išdiniui J. Skeiviui, 6601 S. Artesian Ave., Chicago, IL, 60629. Čekiai išrašomi: Lithuanian National Guard.

Lituanistikos Instituto suvažiavimas

Lituanistikos Instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenei įvyks spalio 10 - 12 Bostone. Suvažiavimą globoja LB Bostono apylinkė, kurios pirmininku yra inž. Brutenis Veitas. Visa suvažiavimo programa vyks So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos patalpose, 368 W. Broadway, So. Bostone. Ji suderinta su Vytėnio Vasyliūno vargonų koncertu, kuris vyks spalio 11 d. First & Second church salėje Bosto-

ne. Lituanistikos Instituto pirmininku yra prof. dr. B. Vaskelelis.

A. Matioškos fondas auga

Mirusio uolau visuomenininko ir veikėjo Antano Matioškos jamžininimui Lietuvių Fonde aukos tebeplaukia. Paskutiniu metu jas atsiuntė: 100 dol. — LB Bostono apylinkė, kurios pirmininku velionis ilgus metus buvo; po 25 dol. — kun. Antanas Baltrušičius, Balfio 17-tojo skyriaus pirmininkas, o taip pat Jonas ir Bronė Venckai iš Los Angeles, CA.; 20 dol. — Paulius Galėnas iš Chicago, IL. Drauge su jinašu prisiųstame laišku Jonai ir Bronė Venckai rašo: "Ačiū už gerą mintį įamžinti mirusį visuomenininką Antaną Matiošką. Prisidedame buvę draugai...". Aukos siunčiamos: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 arba tiesiog Lietuvių Fondui, 3001 W. 59th St., Chicago, IL, 60629.

Lietuvės motinos tragizmas

Gegužės 3 d. laidoje Laisvės Varpas plačiai paminėjo Motinos dieną, iškeldamas lietuviškos motinos vaidmenį mūsų tautos atbudime ir šių dienų jos tragizmą tėvų žemėje bei išeivijoje. Programos vedėjas Petras Viščinis savo žodyje konkrečiai nagrinėjo lietuviškos motinos sunkumus okupuotoje tėvynėje ir išeivijoje, auklėjant jaunąją mūsų kartą ištikimybėje savo tautos idealams ir siekiams. Tėvynėje šioje srityje prieš ją veikia okupacinė administracija su savo kontroliuojamomis mokyklomis, spauda, organizacijomis, radiju ir televizija, o išeivijoje, svetima aplinka, neribota laisvė, įvairių malonumų vilionės, narkotikai, savo-

ŠV. JURGIO ŠVENTĖ BOSTONE

Bostono "Baltijos" ir "Žalgirio" tuntų skautės ir skautai paminėjo šv. Jurgį, pasaulio skautų globėją, bendroji tuntų sueigoj balandžio 11 Lietuvių Piliečių draugijos patalpose So. Bostone.

Su pasigamintais vienetais skydais, rikiuotėje su daina įžygiavo salėn atskiri skautų vienetai. Raportai prie vartų, vėliavų įnešimas, tuntininkų pasveikinimas ir visų sugiedotas Lietuvos himnas sudarė rimtą šventišką nuotaiką.

Iš skaitytų tuntų įsakymų aiškėjo vienetai veikla. Trys jaunesnės skautės — Laurėta Huston, Daiva Senutaitė, Rūta Veitaitė ir skautė Dainora Kupčinskaitė davė žodžius. "Birutės" draugovės skautė Rebeka Kalen perkelta į prityrusių skautėlių draugovę ir davė prityrusios skautės žodį.

Pas skautus — Vasario 16 progą apdovanotiems j.v.s. Mykolui Manomaičiui buvo prisegtas "Lelijos" ir inž. Aleksui Danasui "Už Nuopelnus" su rėmėjo kaspinu ordinarai. Tai atliko pakviestas Lietuviškosios Skautybės Fondo pirmininkas v.s. Česlovas Kiliulis.

sios žemės po kojomis stoka su vyraujančia lietuvių kalba. Tėvynėje jai talkina tik bažnyčia, o išeivijoje — lietuvių spauda, šeštadieninė lituanistikos mokykla, jaunimo organizacijos, radijo programos. Lietuvės motinos tragizmas glūdi tame, kad ji nei tėvynėje, nei išeivijoje negali pilnai pasiekti savo vaikų auklėjimo tokių rezultatų, kurių ji pati ir tauta pageidautų. vis dėlto bent ligi šiol ji išėina laimėtoja. Jai, ypač išeivijoje reikalinga visokeriopa lietuvių visuomenės parama ir talka.

Pažangumo žyminius gavo skautai: Arvydas Budreckis, Andrius ir Tada Dilbai, Petras Kazlas, Tadas Petronis ir Vincas Šnipas. Pasitraukus iš pareigų "Kęstučio" draugovės draugininkui ps. Vytautui Dabrilai, nauju draugininku tapo v. sl. Romas Juozelskis.

Po oficialios dalies paminėtas šv. Jurgis. Paskaičius apie jo gyvenimą, kaip jis kovojo su slibinu, išryškinti jo būdo bruožai, sugretinant juos su skautavimo siekais.

Sueiga buvo baigta bendrame rate sukalbėjus maldą į šv. Jurgį ir sugiedojus giesmę "Ateina naktis".

Po sueigos, jos dalyviai ir svečiai turėjo progos pasivaikšinti ir taip pat nusipirkti skautiškų leidinių ir reikalingų ženklų.

Sueigai vadovų buvo gerai pasirošta. Jinai paliko visiems gražų prisiminimą tuntininkei v.s. Laimai Kiliulienei sumaniai ją pravedus.

k.n.

RENGINIAI

Birželio 7, sekmadienį, tuoj po 10:15 mišių Šv. Petro parapijos salėje Bostono LB narių visuotinis susirinkimas. Vyks ir naujos valdybos rinkimai.

Birželio 14, sekmadienį, Baisiojo Birželio įvykių minėjimas: 10:15 mišios Šv. Petro bažnyčioje, So. Bostone. Po jų minėjimas bažnyčios salėje.

Rugsėjo 12 So. Bostono Lietuvių salėje Tautos Šventės (rugsėjo 8-osios) minėjimas.

Rugsėjo 20 d. 3 val. popiet, So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje Laisvės Varpo rudens koncertas. Programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

Rugsėjo 27 d. 3 val. popiet sol. Lilijos Šukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

Spalio 4 d. 2 val. popiet Šv. Kryžiaus katedroje mišios, aukojamos kardinolo Bernard Law minint Lietuvos krikšto sukaktį. 4 val. popiet banketas Lantana restorane Randolphe.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO
— MINKŲ RADIO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gau-namas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 686-7209.

IDOMI KULTŪRINĖ POPIETĖ

Jau ketvirtai metai iš eilės Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus Verbu sekmadieniais rengia kultūrinę popietę. Šių metų popietėje, kuri vyko balandžio 12 dieną, paskaitą skaitė dr. Vaidievis Mantautas iš Hartfordo ir savo kūrybą — Rimas Vėžys iš Chicago.

Dr. V. Mantautas kalbėjo apie lietuvių gavėnios papročius, paminėdamas sunkias gyvenimo sąlygas senovėje ir skirtingus to laiko Bažnyčios reikalavimus gavėnios metu.

Minėdamas užsilikusius nuo pagonybės papročius, daktaras siekė Mažvydo laikus, pajavirindamas paskaitą ištraukomis iš senų raštų. Apžvelgęs įdomesnius papročius, jis baigė paskaitą savo prisiminimais ir dar vaikystėje Lietuvoje girdėtais pasakojimais.

Su antrą kartą Bostone pasirodančiu Rimu Vėžiu iš arčiau supažindino klausytojus rašytojas Antanas Gustaitis, apibūdindamas jo kūrybą bei paskaitydamas iš jo išleistų eilėraščių knygos "Raidės laiko griaučiuose". R. Vėžys paliko gerą įspūdį ir jo

skaityti eilėraščiai klausytojų buvo maloniai bei šiltai sutikti. Rašytojas Antanas Gustaitis, švenčias šiais metais 80-tą gimtadienį, ir poetas Stasys Santvaras, švenčias 85-tąjį, rengėjų buvo pasveikinti bei apdovanoti gražiomis tautinėmis juostomis. Po programos svečiai vaišinosi ir galėjo įsigyti tautodailininkų gražių velykinių margučių.

Apsilankiusių tarpe matėsi atvykusių iš Cape Cod, Connecticut, New Hampshire ir Rhode Island apylinkių. Popietę pravedė Saulė Šatienė, skyriaus pirmininkė. Be jos valdybon įėina Rūta Manomaitienė, Dana Barūnaitė, Jūratė Aukštikalnienė ir Vida Margaitienė.

(k.n.)

Mūsų ilgametel narel

A.A. ELEONORAI RAMANČIONIS

mirus, jos sūnui Kęstučiui su šeimai ir seseriai Elenai Garšvaitei, gyvenančiai Gdynėje, giliausios užuojautos reiškia

LB Queens apylinkės valdyba ir nariai

A. A. ELEONORAI RAMANČIONIENI

mirus, reiškia gilia užuojautą sūnui Kęstučiui su šeimai ir kitiems artimiesiems.

SLA 99 moterų kuopos narės

A.A. GABRIELEI KURDZIN

Varšuvoje mirus, reiškia gilia užuojautą seseriai Janinai Hasselberg ir jos vyrui, brolienei Marijai Bezumavičienei ir seserėnui Algirdui Brazinskui bei jo šeimai.

Irena ir Jurgis Okuniai

PADĖKA

Mūsų brangi mamytė, senelė ir prosenelė

A. A. STEFANIJA SKUČIENĖ BAGDONAITĖ

mirė 1987 m. kovo 1 d., sulaukusi 97 metų. Palaidota kovo 3 d. Pompano Beach kapinėse, Floridoje.

Nuoširdus ačiū kun. Vytautui Pikturnai už maldas koplyčioje, gedulingų šv. Mišių atnašavimą ir palydėjimą į kapines.

Talpagi nuoširdžiai dėkojam giminėms, draugams ir visiems dalyvavusiems jos laidotuvėse, papuošusiems jos karstą pulklomis gėlėmis, aukojusiems šv. Mišias už jos sielą, jos atminimui aukojusiems Tautos Fondui bei visiems, kurie žodžiu, raštu ir per spaudą mus užjautė ir vienu ar kitu būdu mums padėjo ją išlydėti į amžinybę.

Nullūdę ir dėkingi,

Birutė Sidzikauskienė
Jūratė ir Albertas Šukai su šeima

MIRĖ KRISTINA GRINIUVIENĖ

Washingtono gegužės 2 d. 4 val. popiet sūnaus inž. Liūto Griniaus globoje mirė Kristina Arsaitė Griniuvienė, buvusio Lietuvos prezidento Kazio Griniaus našlė. Trejus metus sirgusi emphysema atsiskyrė nuo artimųjų.

Velionė buvo gimusi 1896 rugsėjo 29 Suvalkų Kalvarijoje. Buvo gailėstinga sesuo, Lietuvos "Pieno Lašo" Draugijos gimdyvių, kūdikių ir dieninio lopšelio reikalų vedėja; draugijos "Kovai su džiava" nuolatinė bendradarbė, filatelistė, urmininkė, varpininkė — teisininkė, studentų globėja, Lietuvos pagrindininkė, Amerikoje prekybininkė ir gailėstinga sesuo, visuo-

met žmona ir motina. Gyveno Lietuvoje, pirmojo pasaulinio karo metu Maskvoje ir Saratove, vėliau Kaune, su vyrų ir šeima kaip pabėgėlė Vokietijoje, Amerikoje: Philadelphijoje, Chicagoje, Californijoje, Buffalo, N.Y., ir Washingtono. Nulūdime liko sūnus inž. Liūtas Grinius, marti Nijolė, anūikai Audra, Aras, Vytis ir Nida, ir du proanūikai. Vėlionė visuomet rėmė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Norint pagerbti a.a. Kristinos Griniuvienės atminimą, aukas prašoma siųsti Tautos Fondui, P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Liepos 20 - 28 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 — \$1399.00

Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — \$1429.00

Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — \$1514.00

IDOMESNI MARŠRUTAI

Liepos 7 - 24 — Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu per Pabaltijį iki Leningrado — \$1956.00

Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — \$1725.00

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuve.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: gegužės 16, šeštadienį, 9 v.v. sportininkų ir svečių susipažinimo vakaras ir šokiai. Groja Brooklyn Kezių orkestras. Rengia sporto žaidynių komitetas.

Sporto šventė vyksta gegužės 16 - 17 Long Island sporto salėse. Dalyvauja Baltimorės, Bostono, Chicagos, Cicero, Clevelando, Detroito, Hamiltono, Londono, New Yorko, Philadelphia ir Toronto lietuvių sporto klubai. Rengia specialus žaidynių komitetas.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus gegužės 17, sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų, Apreiškimo parapijos salėje. Bus svarstomi svarbūs klausimai ir taip pat bus gera proga užsimokėti nario mokesčių. Po susirinkimo — vaisės.

Prof. dr. Tomas Venclova kalbės apie Antaną Jasmantą — Maceiną kaip poetą birželio 7 Kultūros Židinyje. Tuo metu rengiama a.a. prof. Antano Maceinos pagerbimo akademija — simpoziumas. Rengia N.Y. Liet. Fronto Bičiuliai. Akademijos pradžia 5 v. popiet.

Kasmetinis mirusių karių pagerbimas ir jų kapų lankymas Cypress Hills kapinėse bus birželio 6, šeštadienį, 11 val. Pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po pamaldų — apeigos kapinėse. Vėliau — pabendravimas — kavutė Kultūros Židinyje. Rengia ramovėnai, šaliai, birutietės.

Rasa Bobelytė Brittain gegužės 17 atliks meninę programą Šv. Andriejaus parapijos salėje, Philadelphiaje, kai ten LMK federacijos vietinis klubas ruoš Romo Kalantos minėjimą. Minėjime pagrindinis kalbėtojas bus Algis Šilas iš Washingtono. Solistė akomponuoz muz. Viktoras Ralys iš New Yorko.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus gegužės 19, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 st. ir 85 Rd. kampas Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja ekskursiją su šešiais autobusais į Atlantic City birželio 19, penktadienį. Autobusai išvyks nuo M. Šalinskienės laidotuvių namų ir V. Atsimainymo bažnyčios 8 val. ryto. Kelionė autobusu, pietūs ir teatro vaidinimas kainuos tik 5 dol. Rezervacijas priima Elena Matulionytė 718 326 - 2298, Marytė Šalinskienė 718 296 - 2244, Jonas Adomėnas 718 497 - 5212, Jonas Adomėnas 718 497 - 5212.

Lietuviška finansinė įstaiga ieško kompiuterių ir buhalterijos specialisto gero atlyginimo pozicijai. Turi būti patyręs su IBM-PC ir DEC mini bei Lotus 1-2-3 programomis. Pareigos apimtų programų, raportų, atskaitomybės lentelių bei atsarginių sistemų paruošimą ir užraudavimą. Kvalifikuotas asmuo turėtų progą pakilti į vadovaujantią poziciją augančios finansinės institucijos organizacijoje. Susidomėję asmenys prašomi atsiųsti kvalifikacijų apibūdinimą į Darbininko redakciją, 341 Highland Blvd, Brooklyn, N.Y. 11207. ant voko užrašyti "Computer Knowledge".

Kultūros Židinyje birželio 14 bus minimi Baisiojo Birželio įvykiai. Meninę programą atliks Perkūno vyrų choras, diriguojamas Viktoro Ralio, ir solistė Rasa Bobelytė-Brittain.

Alina Staknienė, iš Jamaica, N.Y., gegužės 14 - 17 vyks į Columbus, Ohio, kur dalyvauja baltų literatūrų konferencijoje Ohio valstybiniame universitete. Ji ten analizuos Juliaus Kaupo kūrybą. Konferenciją rengia prof. Rimvydas Šilbajoris, to universiteto slavistikos skyriaus vedėjas, ir estė profesorė Illse Lehiste.

Hartforde, Conn., prie katedros statomas didelis lietuviškas kryžius, kurį suprojektavo Simas Augaitis, o medžio darbus atlieka Juozas Ambrozaitis. Kryžius statomas Lietuvos Krikšto jubiliejui prisiminti.

Long Island lietuviai jungiasi prie viso pasaulio lietuvių švenčiant Lietuvos krikšto 600 m. sukaktį. Lietuvos vyčių 152 kuopa, Riverhead, N.Y., gegužės 31, sekmadienį, rengia maldingą kelionę į Our Lady of the Island Shrine, Eastport, L.I., N.Y. Ši šventovė pastatyta prieš 25 metus, bet čia bus pirmas lietuvių viešas apsilankymas. Jokie kiti maldininkai nebus tą dieną priimami — viskas rezervuota lietuviams. Maldininkai renkas 1:30 val. popiet, suformuoja procesiją ir eina šventovės link. Mišias aukos ir pamokslą pasakys lietuvis kunigas William R. Scrill. Giedos Apreiškimo parapijos choras iš Brooklyno, vadovaujamas Viktoro Ralio. Atvykstantiems anksčiau ar pasiliekantiems po procesijos patariama pasinaudoti rožančiaus keliu ir Kryžiaus keliais. Dėl smulkesnių informacijų skambinti 516 825 - 5201. Vykstant Long Island Expressway išvažiuoti exit 70. Prie Stop ženklą sukli dešinėn. Važiuoti dvi mylias iki Eastport-Manor Rd. Šiuo keliu pavažiavus pusę mylios randama šventovė.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth birželio 7, sekmadienį, bendrai dalyvaus V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje mišiose, kuriose bus prisiminta Baisiojo Birželio deportacijos. Po mišių visi vyks į Aušros Vartų parapijos salę Manhattane, kur įvyks antrasis 1987 m. Vid. Atlanto Lietuvos vyčių apskirties suvažiavimas.

Kun. Juozas Svirskas, iš Haverhill, MA, visada rėmęs Darbininką ir šiemet, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 50 dol. Administracija už auką nuoširdžiai dėkoja. G. Aleksandravičienė, iš Bloomfield, Conn., visada auka rėmusi mūsų laikraštį, šiemet su prenumerata atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame. M. Slavinskis, iš New Hyde Park, N.Y., nuolatini laikraščio palaikytojas, šiemet prenumeratą atnaujino su 50 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame.

Bronė Chlmauskienė, iš Kennebunkporto, Maine, kuri per vasarą gerai maitina ten vasarojančius svečius, neužmiršo Darbininko ir su prenumerata atsiuntė 40 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame. Kun. Petras M. J. Stravinskis, kuris yra senesni paskirtas Newarko lietuvių Šv. Trejybės parapijos administratoriumi, yra žinomas katalikiškų knygų autorius anglų kalba. Our Sunday Visitor, katalikiškų knygų leidykla, išleido religinių knygų katalogą, kuriame yra minimos trys kun. Petro Stravinsko knygos: The Catholic Church and the Bible, The Catholic Response, Prayer Book of the Bible: Reflections on the Old Testament. Tame knygų kataloge minima, kad kun. P. Stravinskis yra uolus katalikiškų leidinių bendradarbis, parašė per 250 straipsnių periodinėje katalikiškoje spaudoje.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker gyvenanti Teaneck, N.J., yra to miesto valdybos patarėja meno reikalams. Balandžio 21 jai miesto valdyba įteikė padėkos raštą už uolų darbą ir pasišventimą. Raštą parašė eilė miesto pareigūnų ir pridėjo miesto antspaudą.

Lietuvių diena — gegužinė, kurią rengia Apreiškimo parapija, bus rugpjūčio 2 Kultūros Židinyje. Tai bus visų New Yorko ir apylinkės lietuvių pabendravimas ir susitikimas po didžiųjų kelionių. Kariuomenės šventė šiemet bus paminėta lapkričio 22. Prašome šį sekmadienį rezervuoti karių pagerbimui ir prisiminimui. Jonui Mikalauskui gegužės 8 padaryta sudėtinga širdies operacija. Jonas Mikalauskas su žmona Birute gyvena Richmond Hill, N.Y., ir laisvu laiku uoliai talkina Darbininko administracijai. Darbininko administracija ir redakcija linki mielajam Jonui greičiau pasveikti ir grįžti į mūsų tarpą.

Lietuvių pranciškonų vienuolijos vadovybės posėdžiai buvo gegužės 5 Brooklyno vienuolyne. Posėdyje dalyvavo: provincijolas Tėv. Placidus Barius, OFM, provincijos sekretorius Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM, abu iš Kennebunkporto; Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM, iš Toronto, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Tėv. Antanas Prakapas, OFM, abu iš Brooklyno. Posėdyje negalėjo dalyvauti patarėjas Tėv. Jurgis Gailiūšis, OFM. Jam atstovavo Brooklyno vienuolyno viršinininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Tai buvo darbo ir einamųjų reikalų posėdis. Iš svarbesnių sprendimų paminėtina, kad vadovybė patvirtino Liet. Religinės Šalpos priestato planus.

Baisiojo birželio įvykiai bus paminėti birželio 14 Kultūros Židinyje. Minėjimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba. Meninę programą atliks Perkūno choras ir solistė Rasa Bobelytė-Brittain.

Aušros Vartų parapijos pavarario pietūs įvyks šį sekmadienį, gegužės 17, tuoj po 11 val. sumos parapijos salėje. Veiks gausi loterija. Neruoškite pietų namie, bet apsilankykite ir paremkite parapijos remonto fondą. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas, asistentas kun. Eugenijus Savickis ir parapijos taryba maloniai visus kviečia dalyvauti. Auka 20 dol. Dėl informacijos prašom skambinti: 212 255 - 2648.

Arūno Čiuberčio ir Lindos Pakri režisuota Our Lady of Vilnius teatro premjera įvyko gegužės 8 Aušros Vartų parapijos salėje. Ši serija, pavadinta "Performance Possibilities", vyks penktadieniais iki birželio 26. Premijeroje ypač gerai pasirodė Rajeckas ir Intraub (jų pilnas pasirodymas bus birželio 5) ir John Boswell pianino improvizacijos. Premjera praėjo sėkmingai. Buvo linksmas loterija ir įvairių staigmenų. Svečiai buvo vaišiniai šampanu. Veikė Baltijos atgaiva.

Batunas, Baltų organizacija prie JT, gegužės 30 rengia simpoziumą: Glosnost ir Baltijos valstybės: bloga ar gera naujiena? Įvyks 4 - 5 v. p.p., Estonian House, 243 E. 34th St., New York, N.Y., 10016. Auka 5 dol. Po simpoziumo Baltic Bash, šokiai su Disc jockey polkų ir disco muzika, užkandžiai ir atgaiva. Kviečiami 21 metų ir vyresni. Dėl informacijos prašome kreiptis: Indrė Biskis 718 268 - 1505, Jane Sirusas 718 699 - 6672, Anne Treimanis 212 904 - 0150.

Dalia Pautienis, iš W. Barnstable, Mass., mūsų laikraščio rėmėja, šiemet su prenumerata atsiuntė 40 dol. Labai ačiū!

SPORTO ŽAIDYNIŲ INFORMACIJA

Pagal vėliausias žinias, sporto šventėje New Yorke dalyvaus 12 Šiaurės Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubų: Baltimorės LAK, Bostono Grandis, Chicagos Neris ir Lituania, Clevelando Žaibas, Detroito ir Hamiltono Kovas, Londono Taurus, New Yorko LAK, Philadelphiajos Aras, Toronto Aušra ir Vytis. Varžybos vyks šia tvarka:

Šeštadienį, gegužės 16: New York Institute of Technology patalpose vyks vyrų "A" klasės krepšinio rungtynės.

SACHMATAI

Š. Amerikos lietuvių pirmenybės prasidės gegužės 16, šeštadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pirmo rato pradžia 10 v.r. Antrą ratą — 2 v. popiet, trečio — 5 val. popiet.

Finalinis, ketvirtas ratas, bus žaidžiamas gegužės 17, sekmadienį, 10 v.r. N.Y. Institute of Technology, Old Westbury, L.I., ten pat, kur vyks krepšinio ir tinklinio finalai.

Per pirmuosius tris ratus bus leidžiama praleisti vieną partiją, duodant ½ taško, pranešus iš anksto prieš suporavimus.

Platesnės informacijos reikalaujantis kreiptis į Edvardą Staknį 718 523 - 8517.

Gegužės 16 - 17 sporto žaidynėse bus daug sportininkų ir svečių iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių. Iš Kanados atvyks ŠALFAS Sąjungos pirmininkas Pranas Berneckas, o iš Chicagos dalyvaus žymus sportininkas ir sporto žurnalistas Vytautas Grybauskas. Tikimasi ir daugiau sporto veteranų bei vadovų pamatyti New Yorke šių žaidynių ir Lietuvos krepšinio 50 metų Europos meisterio vardo laimėjimo sukaktuvių proga. Taip pat bus proga įsigyti ilgai ruošiamą ir lauktą lietuvių sporto istorijos knygą, kurioje išvardinta lietuvių sporto veikla išeivijos gyvenime.

Aukojo sporto žaidynėms: po 100 dol. — Vacys Steponis, Vitas Gerulaitis, sr., Antanas Matulaitis, 50 dol. — Jonas ir Irena Vilgaliai, 30 dol. — Juozas ir Aldona Andriūšiai, po 20 dol. — Kazimiera Šventoraitienė, U. ir O. Povilaitienė, Paulius Jurkus, Vytautas ir Birutė Kidoliai, Vytautas ir Paulina Veršeliai, Petras ir Genė Šlapeliai, 15 dol. — Povilaičiai, po 10 dol.: Jonas Štarkus, Bronius ir Regina Snarskiai, Jonas ir Adelaida Strijauskai, Mitchell ir Alma Slavinskai, po 5 dol.: S. Balsys, Adelė Bielskus. N.Y. Lietuvių Atletų Klubas ir Žaidynių rengimo komitetas nuoširdžiai dėkoja visiem aukotojams.

Kun. Petras Urbaitis, vienuolis salezietis, yra atvykęs į Ameriką. Praeitą savaitę jis lankėsi New Yorke, gegužės 8 aplankė Darbininko redakciją, pranciškonų vienuolyną, vyskupą P. Baltakį, Liet. Religinę Šalpą. Iš New Yorko išvyko į Montrealį. Jis yra ilgai gyvenęs Kinijoje, buvęs ten misijonieriumi, apie Kiniją yra parašęs stambų veikalą — "Kinija Azijos milžinas".

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

N.Y. State University — Old Westbury patalpose bus vyrų ir moterų tinklinis, jaunių "A" ir "C" krepšinis, racketball ir plaukimas.

St. Dominic's High School — Oyster Bay vyks vyrų "B" klasės krepšinis.

Kultūros Židiny bus šachmatų pirmenybės. Visose patalpose rungtynės prasidės nuo 9 val. ryto ir tęsis iki 7 val. vakaro.

Sekmadienį, gegužės 17:

Visos rungtynės vyks tikiai N.Y. Institute of Technology patalpose: 10 val. vyrų "B" krepšinio, 12 val. vyrų tinklinio ir 2 val. p.p. vyrų "A" krepšinio finalai.

Jeigu reikės tęsti šachmatų varžybas, jos taip pat bus sekmadienį N.Y. Inst. of Techy. patalpose. Jeigu šeštadienį nebus baigtos jaunių "A" grupės krepšinio varžybos, tai jų finalai įvyks sekmadienį, 9 val. ryto K. Židiny.

Detalines žemėlapis, žaidynių leidinio knygelės ir kita informacija bus gaunama penktadienio vakare pas p. Vebeliūnus sportininkų susitikime ir šeštadienio rytą visose sporto salėse. Rungtynių patalpose taip pat bus pardavinėjama užkanda, kava ir limonadas. Sekmadienį per baigmės rungtynes N.Y. Inst. of Technology patalpose bus ir šilto maisto išalkusiem žiūrovam pamaitinti.

Šeštadienio vakare Kultūros Židiny bus susipažinimo vakaras, šokiai ir vakarienė. Tai bus geriausia proga susitikti iš kitų miestų atvykusius sportininkus, jų tėvus ir vadovus.

37-tųjų Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių pasisekimas labai daug priklausys nuo višumenės dėmesio. Rengimo komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti rungtynėse ir susipažinimo pobūvyje.

Alg. Š.

SPORTO ŽAIDYNIŲ KELRODIS

Sporto Žaidynės šiemet įvyks gegužės 16 - 17 Long Island apylinkėse. Visos sporto salės lengvai pasiekiamos Long Island greitkeliais.

Į New York Institute of Technology važiuoti Long Island Expwy, išsukti šiaurėn į 39N išvažiavimą (Glen Cove Rd) iki 25A kelio. Ten pasukti į dešinę (rytų pusėn). Įvažiuojant į N.Y. Institute of Technology neužilgo po dešinei. Mašinom pastatyti daug vietos prie "Sports Complex" pastatų.

Į New York State University Old Westbury College važiuoti Long Island Expwy. iki 41N arba Northern State Pkwy iki 35N išvažiavimo ir pasukti šiaurėn. Laikantis kairės, pasukti į 107 kelią. Pervaziavus Jericho Tpke, State University rajonas netrukus kairėje pusėje. Ten ieškoti "Physical Education and Recreation Center".

Į St. Dominic's High School važiuoti taip pat, kaip į State University, bet paėmus 41N ar 35N išvažiavimą į šiaurę, laikytis dešinės, kad patektum į 106 kelią. Mokykla yra Oyster Bay miestelyje, ant Buntis Ave. ir Anstice St. kampo. St. Dominic's gimnazijos rajone yra ir katalikiška bažnyčia, kur galima šeštadienį vakare ar sekmadienį dalyvauti pamaldose.

New Yorko ir apylinkių lietuviams kviečiami atsilankyti į žaidynes šeštadienį, gegužės 16, kai rungtynės vyks visose trijose vietose, o ypatingai kviečiami atvažiuoti į N.Y. Institute of Technology sekmadienį, kai tenai nuo 10 val. ryto vyks vyrų krepšinio ir moterų bei vyrų tinklinio baigmės rungtynės.